

Uzaktan Eğitim ile Alınan Muhasebe Dersine Yönelik Bir Araştırma: KTÜ İİBF Örneği

Oğuz Yusuf ATASEL¹

Özet

Bu çalışmanın amacı, COVID-19 döneminde uzaktan muhasebe eğitimi alan öğrencilerin, muhasebe dersine ve uzaktan eğitime yönelik görüşlerinin belirlenmesi ve değerlendirilmesidir. Araştırmada veri toplama aracı olarak anket tekniği kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini ise Karadeniz Teknik Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü'ndeki Muhasebe-2 dersini uzaktan eğitim ile almış 62 öğrenci oluşturmaktadır. Anket formunda "Teknik Destek ve Ders Takibi", "Ders Memnuniyeti", "Özyeterlilik", "Uzaktan Eğitime Bakış Açısı" ve "Uzaktan Eğitimin Olumlu-Olumsuz Yönleri" kapsamında alt ölçeklerde öğrencilere sorular yöneltilmiştir. Araştırma kapsamında toplam sekiz ana hipotez geliştirilmiştir. Hipotezlerin test edilmesinde ise Bağımsız Örneklem T Testi ile ANOVA Testi kullanılmıştır. Çalışmanın sonucunda cinsiyet ile "Ders Memnuniyeti", "Özyeterlilik", "Uzaktan Eğitime Bakış Açısı" ve "Uzaktan Eğitimin Olumlu Yönleri" boyutlarında anlamlı bir fark olduğu tespit edilmiştir. Muhasebe dersini ilk defa alan öğrenciler ile tekrar alan öğrenciler arasında tüm boyutlar bakımından anlamlı bir fark tespit edilememiştir. Meslek Lisesi mezunu öğrenciler ile Anadolu Lisesi mezunu öğrenciler arasında "Teknik Destek ve Ders Takibi" bakımından verilen cevapların ortalamaları arasında anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir. Genel olarak uzaktan eğitim sisteminden memnuniyet düzeyi ile tüm boyutlar ("Uzaktan Eğitimin Olumsuz Yönleri" hariç) arasında anlamlı bir farklılık olduğu ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Uzaktan Eğitim, Muhasebe Eğitimi, COVID-19

A Research on Accounting Course Taken with Distance Education: KTU FEAS Example

Abstract

The purpose of this research is to determine and evaluate the attitudes of students who received distance accounting education during the COVID-19 period toward the accounting course and distance education. The survey technique was used as a data collection tool in the research. The research sample consists of 62 students who completed the Accounting-2 course via distance education at Karadeniz Technical University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Department of Business Administration. The students answered questions in the questionnaire form about "Technical Support and Course Follow-up", "Lesson Satisfaction", "Self-Efficacy", "Perspective on Distance Education", and "Positive and Negative Aspects of Distance Education". Eight major hypotheses have been developed within the scope of the research. The hypotheses have been tested using the Independent Sample T Test and the ANOVA Test. The study found a significant relationship between gender and the dimensions of "Lesson Satisfaction", "Self-Efficacy", "Perspective on Distance Education", and "Positive Aspects of Distance Education". In all dimensions, there has been no significant difference between students who took the accounting course for the first time and students who took it again. There are significant differences in the averages of the answers given in terms of "Technical Support and Course Follow-up" between students who graduated from Vocational High School and those who graduated from Anatolian High School. In overall, it has been discovered that there is a significant difference between the level of satisfaction with the distance education system and all dimensions (except for the "Negative Aspects of Distance Education").

Keywords: Distance Education, Accounting Education, COVID-19

Araştırma Makalesi / Research Article

Makale Geliş Tarihi / Submitted: 31.12.2022 Makale Kabul Tarihi / Accepted: 31.1.2023

¹Dr. Öğr. Üyesi, Trabzon Üniversitesi, İİSBF, Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölümü, oguzataseel@hotmail.com, <http://orcid.org/0000-0003-1654-9850>

Bu çalışma için etik onay, T.C. Trabzon Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma ve Yayın Etik Kurulu'ndan 18.11.2022 tarih ve 2022-11/2.12 sayılı olarak alınmıştır.

Atf (Citation): Atasel, O. Y. (2023). Uzaktan eğitim ile alınan muhasebe dersine yönelik bir araştırma: KTÜ İİBF örneği. *Denetim ve Güvence Hizmetleri Dergisi* 3(1), 61-87.

1. GİRİŞ

COVID-19 salgını tüm dünya sağlığını etkilemekle birlikte küresel ekonominin düşüşe geçmesine ve birçok sektörün olumsuz etkilenmesine neden olmuştur (Şeker ve Atasel, 2022: 54). COVID-19 sürecinde şüphesiz en çok etkilenen sektörlerin başında eğitim gelmekte olup söz konusu süreçte kurumların ve bireylerin iş yapış biçimlerinde zorunlu olarak değişiklikler yaşanmıştır (Yelgen, 2021: 136-137). Dünya Sağlık Örgütü 11 Mart 2020 tarihinde bu salgını pandemi olarak ilan etmiş ve ülkeler kendi sınırları içerisinde hayatı kısıtlayıcı çeşitli önlemler almışlardır (Şeker ve Atasel, 2022: 54). Türkiye’de pandeminin ilan edildiği tarihte ilk vaka tespit edilmiş ve eğitim-öğretim faaliyetleri 16 Mart 2020 tarihinde üç haftalık zorunlu bir ara verilmesiyle sonuçlanmıştır (Öztürk Yöndemli ve Saygın Yücel, 2022: 2415). COVID-19 pandemisinin hızla yayılmasından dolayı birçok ülkede olduğu gibi Türkiye’de de özel ve kamuya bağlı eğitim kurumları kapatılmak zorunda kalmıştır (Akgün, 2020: 209; Güner, 2022: 154). Türkiye’de üniversitelerdeki 2019-2020 bahar dönemindeki eğitim-öğretim faaliyetleri için 23 Mart 2020 tarihinde Yükseköğretim Kurumu (YÖK) söz konusu faaliyetlerin devamlılığı için üniversitelerde yüz yüze eğitimin yerine uzaktan eğitime geçilmesine yönelik karar almıştır (Serçemeli ve Kurnaz, 2020: 41). Nitekim üniversiteler söz konusu dönemdeki eğitim-öğretim faaliyetlerini uzaktan eğitim aracılığıyla tamamlamışlardır (Karakaya, 2020: 587; Karcıoğlu, Kılıçarslan ve Çelik, 2022: 2).

Uzaktan eğitim öğrenen, öğreten ve öğrenme kaynakları arasındaki sınırlılıkları ortadan kaldırarak bilgi teknolojilerinin etkin olarak uygulayıcı bir yaklaşımla kullanılan ve birçok disiplini içerisinde barındıran bir alandır. Dünyada uzaktan eğitiminin dönemleri genel olarak üçe ayrılmakta olup birinci dönem “Yazışma”, ikinci dönem “Görsel-İşitsel Araçlar” ve üçüncü dönem “Bilişim Tabanlı” olarak adlandırılmaktadır. Esas itibarıyla uzaktan eğitimde bu dönemlerin belirlenmesinde bilgi ve iletişim teknolojileri etkili olduğu belirtilmelidir. Türkiye’de ise uzaktan eğitimin dönemlerini dörde ayırmak mümkündür. Birinci dönem “Tartışma ve Öneriler: Kavramsal (1923-1955)” olarak adlandırılmakta ve Türkiye’de bu dönemde uzaktan eğitim kavramsal olarak tartışılmıştır. İkinci dönem “Yazışma: Mektup Aracılığıyla (1956-1975)” olarak adlandırılmış ve ilk kez bu dönemde uzaktan eğitim ile ilgili uygulamalar hayata geçirilmiştir. Üçüncü dönem “Görsel-İşitsel Araçlar: Radyo-Televizyon (1976-1995)” olarak adlandırılmış ve ikinci döneme kıyasla sınırlı da olsa uzaktan eğitimin uygulanabilirliğinde ilerleme sağlanmıştır. Aynı zamanda üçüncü dönemde içerisinde yer alan diğer önemli bir durum ise Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi’nin kurulması olmuş ve söz konusu fakültenin kurulmasıyla da uzaktan eğitim yükseköğretime geçmesi sağlanmıştır. Son olarak dördüncü dönem “Bilişim Tabanlı: İnternet-Web (1996-Günümüz)” olarak adlandırılmış olup bu dönemde özellikle 2000 yılından itibaren bilgi ve iletişim teknolojilerinin gelişmesiyle birlikte uzaktan eğitim ile sunulan eğitim fırsatları artmış ve uzaktan eğitimdeki öğrenci sayısında da ciddi oranda artış meydana gelerek uzaktan eğitim Türkiye’de eğitimin önemli bir parçası haline gelmiştir (Bozkurt, 2017: 86-88). Görüldüğü üzere uzaktan eğitim alanındaki dönemlerin belirlenmesinde bilgi ve iletişim teknolojileri alanındaki gelişmeler her zaman ön planda olmuştur. Bilgi ve iletişim teknolojileri alanındaki gelişmelerin uzaktan eğitime entegrasyonu ise genel olarak beş nesil bilgi ve iletişim teknolojileri araçlarıyla olmuştur. Birinci nesil bilgi ve iletişim teknolojileri aracı mektup olmuş, mektubun kullanıldığı uzaktan eğitimde tek taraflı bir eğitim sağlanmıştır. İkinci nesil bilgi ve iletişim teknolojileri aracı ise radyo-televizyon gibi çoklu medya araçları olmuş ve söz konusu araçlarla sağlanan uzaktan eğitim yine tek taraflı olmuştur. Üçüncü nesilde telekonferans gibi bilgi ve iletişim araçları kullanılmış olup söz konusu araçlar yardımıyla verilen uzaktan eğitimde ise eğitmen ile eğitilen arasında karşılıklı bir etkileşim sağlanmıştır. Dördüncü nesil ise bilgisayar temelli ve web tabanlı bilgi ve iletişim araçları ile verilen uzaktan eğitimde etkileşimli öğrenme yöntemine geçildiği söylenebilir. Son olarak beşinci nesilde ise bir önceki nesille göre uzaktan eğitimde daha gelişmiş bilgi ve iletişim teknolojileri kullanılmakta olup söz konusu nesilde eş zamanlı öğrenme gerçekleşmekte, kaynaklara erişim daha ucuz olmakta ve etkinlik yüksek olabilmektedir (Şeker, 2021: 350-351). Muhasebe eğitimi açısından konuya bakıldığında da literatürdeki çalışmalarda, bilgisayar destekli eğitimin verilmesiyle öğrenmenin daha kolaylaşabileceği, öğrencilerin muhasebe konularına ilgisinin çekilerek, derse karşı motivasyonlarının artırılacağı ve bunların sonucunda öğrencilerin akademik başarısına yansıtılabileceği belirtilmektedir (Daştan, 2008, 101; Çankaya ve Dinç, 2009, 27-28). Bu yönüyle bilgi teknolojilerinin muhasebe eğitiminde-öğrenimde çeşitliliği, esnekliği ve etkinliği sağlamada önemli araç olduğu söylenebilir (Atasel ve Şeker, 2017, 397). Nitekim COVID-19 pandemi sürecinin olumsuz etkilerinden dolayı eğitim-öğretimin uzaktan

eğitim aracılığıyla devam ettirilmesi bilgi ve iletişim teknolojilerinin etkin kullanılmasının ne kadar önemli olduğunu göstermektedir (Gerekan ve Atasel, 2021: 521).

Bu açıklamalar doğrultusunda çalışmanın amacı, COVID-19 sürecinde muhasebe eğitimi alan öğrencilerin, muhasebe dersine ve uzaktan eğitime yönelik görüşlerinin belirlenmesi ve değerlendirilmesidir. Bu amaç doğrultusunda Karadeniz Teknik Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü'ndeki öğrencilere anket uygulanmış olup ankette demografik bilgilere, uzaktan eğitimin teknik durumuna, muhasebe dersinin uzaktan eğitimle yürütülmesine, uzaktan eğitimin olumlu-olumsuz yönlerine ve son olarak ders memnuniyeti ile özyeterliliğe yönelik sorulara yer verilmiştir. Ayrıca anket uygulanan öğrencilerin uzaktan eğitim ile yüz yüze eğitimi karşılaştırabilmesi adına daha önceden geleneksel yüz yüze eğitim ile muhasebe dersi almasına dikkat edilmiştir. Çalışmanın bundan sonraki kısımlarında literatür araştırmasına, araştırma, bulgular ve sonuçta yer verilmiştir.

2. LİTERATÜR ARAŞTIRMASI

Bu başlık altında literatürde başta muhasebe eğitiminde uzaktan eğitimin kullanımına yönelik çalışmalar olmak üzere COVID-19 sürecinde de uzaktan muhasebe eğitimi ile ilgili yapılan çalışmalar özet olarak aşağıda sunulmuştur.

Akgün (2020), Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sağlık Yönetimi Bölümü'ndeki 74 öğrencinin uzaktan eğitim ile ilgili görüşlerini tespit etmeye çalışmıştır. Çalışmanın sonucunda kız öğrencilerin birçoğu uzaktan muhasebe eğitiminin kendilerine maliyet avantajı sunduğunu ifade etmiştir. Ayrıca söz konusu kız öğrenciler aynı zamanda uzaktan eğitimin kendilerine önemli fayda sağladığını belirtmişlerdir. Erkek öğrenciler ise standart bir eğitim programının uygulanması noktasında katkı sağladığını ifade etmişlerdir. Son olarak kız ve erkek öğrenciler örgün muhasebe eğitiminin uzaktan muhasebe eğitimine göre gelecekte de daha fazla katkısı olabileceğini belirtmiştir.

Afşar ve Büyükdoğan (2020), Konya'daki bir üniversitenin İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ile Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi'ndeki 432 öğrencinin COVID-19 sürecinde uzaktan eğitimle ilgili öz yeterliliklerini ve uzaktan eğitim sistemine olan bakış açılarını belirlemeye çalışmıştır. Çalışmanın sonucunda öğrencilerin yarısının uzaktan öğretim yöntemini benimsediği, öğrencilerin uzaktan eğitim uygulamalarını verimli ve kolay bulmalarına karşın teknik sorunlar yaşadığını belirlemiştir. Son olarak öğrencilerin uzaktan eğitim sistemi ile zamanı daha etkin kullandığını ve internet üzerinden araştırma yapabilme kabiliyetlerini geliştirdiğini ortaya koymuşlardır.

Karakuş ve Yanpar Yelken (2020), Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu'nda uzaktan eğitim alan 607 öğrencinin sosyal bulunuşluk düzeyleri ile işlemsel uzaklıkları arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Çalışmanın sonucunda, öğrencilerin sosyal bulunuşlukları ve işlemsel uzaklıkları öğrenim gördükleri bölüm ve teknolojik yeterlilik düzeylerine göre anlamlı bir farklılık bulunmasına karşın öğrencilerin cinsiyete, öğrenim türüne, uzaktan eğitim deneyimine, çalışma durumuna ve üniversite öncesi yaşadığı yere göre bir farklılık tespit edilememiştir.

Seçemeli ve Kurnaz (2020), Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü'ndeki 254 öğrencinin COVID-19 pandemi döneminde, uzaktan eğitimle muhasebe dersine yönelik, öğrencilerin uzaktan eğitim sistemine bakış açıları, uzaktan eğitim sistemiyle ilgili öz yeterlikleri ve uzaktan eğitimle yürütülen muhasebe derslerine ilişkin görüşleri tespit etmeye çalışılmışlardır. Çalışmanın sonucunda, öğrencilerin uzaktan eğitim sistemini benimsediklerini, uzaktan eğitim sistemi ile ilgili öz yeterlilik sorunu yaşamadıklarını belirlemiştir. Muhasebe dersinin uzaktan eğitim ile anlatılmasının olumlu yönlerinin sırasıyla; başta zaman tasarrufu sağlaması olduğu, video kayıtlarının tekrar izlenebilmesi ve esnek eğitim olanakları sunmasıdır. İlgili sistemin olumsuz yönlerinin ise; internete erişim, eğitmenle iletişim ve sosyal olarak soyutlanma hissinin olduğu belirtmişlerdir. Sonuç geleneksel yöntemler ile uzaktan eğitim yöntemlerinin birlikte kullanılması gerektiğini önermişlerdir.

Yılmaz İnce, Kabul ve Diler (2020), Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi'nde uzaktan eğitim alan 1 011 öğrencinin COVID-19 pandemi sürecinde uzaktan eğitime ilişkin düşüncelerini ve görüşlerini belirlemeye

çalışmışlardır. Çalışmanın sonucunda, katılımcıların bilgisayar ve internete sahip olma imkânlarının uzaktan eğitime bakış açılarını etkilediğini ortaya koymuşlardır.

Avcı ve Yıldız (2021), Teknoloji Kabul Modeli çerçevesinde uzaktan eğitim sisteminin kullanımına yönelik 1 259 öğrenciye yönelik memnuniyet ve davranışsal niyetlerini tespit etmeye çalışmışlardır. Çalışma sonucunda, memnuniyetin davranışsal niyet üzerinde; algılanan fayda ve performans beklentisinin memnuniyet ve davranışsal niyet üzerinde anlamlı etkisinin olduğu belirlenmiştir.

Ezin (2021), COVID-19 salgının döneminde Adıyaman Üniversitesinde İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi ve Sosyal Bilimler MYO İşletme ve Kooperatif Programlarında muhasebe dersi alan 406 öğrenciye yönelik anket uygulaması ile birlikte, uzaktan eğitim sisteminin yaratmış olduğu yeni eğitim şeklinin güçlü yönleri, zayıf yönleri, fırsatları ve tehditlerini tespit etmeye çalışmıştır. Öğrencilerin cinsiyet, program türü, yaşadıkları yer, dersteki başarı düzeyleri, eğitime katılım sağladıkları teknoloji türüne göre güçlü, zayıf, fırsat ve tehdit boyutlarında yer alan ifadelere katılımlarında farklılıklar olduğunu ortaya koymuştur.

Güngör Karyağdı ve Yolci (2021), Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi MYO'nun ve Bitlis Eren Üniversitesi Sosyal Bilimler MYO'nun Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Bölümlerindeki 83 öğrencinin COVID-19 pandemi sürecinde uzaktan eğitim sistemine ve muhasebe derslerinin uzaktan eğitim sistemiyle yürütülmesine ilişkin bakış açıları incelenmiştir. Çalışmanın sonucunda, öğrencilerin muhasebe eğitiminde yüz yüze eğitimi tercih ettikleri ve ilgili derslerin uzaktan eğitimle almalarına ilişkin olumsuz düşüncelerinin var olduğunu tespit etmişlerdir.

Şeker (2021), Hitit Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde muhasebe dersi alan 428 öğrencinin COVID-19 pandemisindeki uzaktan eğitim sistemi ve muhasebe dersleriyle ilgili görüşlerini tespit etmeye çalışmıştır. Çalışmanın sonucunda, öğrencilerin uzaktan eğitim sisteminden genel olarak memnun olmasına rağmen öğrencilerden yarısından çoğu örgün eğitimi tercih ettiğini belirlemiştir. Ayrıca öğrenciler uzaktan eğitimin örgün eğitime nazaran bir takım avantaj (derslere istediği yerden ulaşabilmesi, zaman tasarrufu sağlaması vb.) sağladığını ifade ettiği, muhasebe derslerinin genel olarak 21-40 dakika arasında olması öğrenciler tarafından tercih edildiği tespit edilmiştir.

Tuğay (2021), Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde muhasebe dersi alan 936 öğrencinin COVID-19 pandemi sürecinde uzaktan eğitim sistemi ile ilgili görüş ve değerlendirmeleri belirlemeye çalışmıştır. Çalışmanın sonucunda, muhasebe derslerindeki memnuniyet düzeyi ile bölümler arasında anlamlı bir farklılık olduğunu belirlemiş ve uzaktan eğitim sistemi ile ilgili genel memnuniyet düzeyinin, muhasebe dersleri ile ilgili memnuniyet düzeyi üzerinde pozitif ve anlamlı bir etkisinin olduğunu ortaya koymuştur.

Yelgen (2021), Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde muhasebe dersi alan 192 öğrencinin COVID-19 pandemi sürecinde dijital dönüşüm ve uzaktan eğitim ile ilgili görüşlerini tespit etmeye çalışmıştır. Çalışmanın sonucunda, öğrencilerin uzaktan eğitim sisteminin esneklik tanınmasından dolayı sevdiğini, fakat uzaktan eğitimde eğitmen ve öğrenciler arasındaki karşılıklı etkileşimin sınırlı olmasından dolayı yüz yüze eğitimi tercih ettiklerini belirlemiştir.

Aslan Çetin, Öztürk ve Akarsu (2022), Kafkas Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümünde muhasebe dersi alan 129 öğrencinin uzaktan eğitime ve uzaktan muhasebe eğitime karşı görüşleri belirlemeye çalışmalarıdır. Çalışmanın sonucunda, öğrencilerin uzaktan eğitim ile muhasebe derslerini takip etmenin en büyük zorluğunun "internetle ulaşamama" olduğunu, ders süresinin 25 dakika ve üzeri olması gerektiğini, uzaktan eğitim ile anlatılan muhasebe derslerinin çeşitli materyallerle desteklenmesi gerektiğini, pandemiden sonra ise yüz yüze eğitimi tercih ettiklerini tespit etmişlerdir.

Atabay (2022), Balıkesir Üniversitesi bünyesinde bulunan Fakülte/Yüksekokul/Meslek Yüksekokullarında muhasebe dersi alan 393 öğrencinin COVID-19 pandemi sürecinde bireysel yenilikçilik, öz yeterlilik ve öz motivasyonlarının memnuniyetleri üzerindeki etkisini incelemiştir. Çalışmanın sonucunda, bireysel yenilikçilik boyutlarından değişime direnç ve değişime açıklığın, öz yeterliliğin ve öz motivasyonun uzaktan eğitim memnuniyetinin önemli yordayıcısı oldukları ortaya konmuştur.

Bülbül, Ayanoğlu ve Yanık (2022), Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde İşletme Bölümünde muhasebe dersi alan 215 öğrencinin uzaktan eğitim ve yüz yüze eğitime ilişkin karşılaştırmalı olarak öğrenme ve ders verimliliği değerlendirmişlerdir. Çalışmanın sonucunda öğrencilerin sayısal ağırlıklı derslerin süresinin 40 dakika olması gerektiğini, uzaktan eğitimin ile alınan derslerin verimsiz ve faydasız olduğunu, COVID-19 pandemisinden sonra muhasebe derslerinin yüz yüze eğitim ile almak istediklerini tespit etmişlerdir. Ayrıca öğrencilerin uzaktan eğitimde yaşanan alt yapı sorunlarının varlığını ve çevrimiçi sınavların ölçme ve değerlendirmede adaletsizliğe neden olduğunu ifade ettiklerini ortaya koymuşlardır.

Güner (2022), Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nde muhasebe dersi alan 161 öğrencinin COVID-19 pandemi döneminde uzaktan muhasebe öğretimine yönelik algılarını, tercihlerini ve beklentilerini araştırmıştır. Çalışmanın sonucunda yüz yüze öğretim yöntemiyle muhasebe dersi almış olan öğrencilerin uzaktan öğretime yönelik algılarının yüz yüze yönteme hiç katılmamış öğrencilere göre daha olumsuz olduğunu ortaya koymuştur. Ayrıca sadece uzaktan öğretim yöntemiyle ders almış öğrencilerin çoğunlukla yüz yüze öğretim yöntemini tercih ettiklerini saptamıştır.

Karcıoğlu, Kılıçarslan ve Çelik (2022), Atatürk Üniversitesi Oltu Beşeri ve Sosyal Bilimler Fakültesi "İşletme" ve "Bankacılık ve Finans" Bölümleri ile İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi "İşletme" Bölümü'ndeki toplam 151 öğrencinin COVID-19 pandemi döneminde uzaktan eğitim kapsamında muhasebe derslerine yönelik bakış açıları ve bu bakış açılarının demografik özelliklere göre farklılıklarını belirlemeye çalışmışlardır. Çalışmanın sonucunda öğrencilerin uzaktan eğitimle yürütülen muhasebe derslerine karşı olmadıklarını buna rağmen geleneksel eğitime de ihtiyaçlarının olduğunu bulmuşlardır. Ayrıca uzaktan eğitimin dezavantajlarının öğrencinin akademik performansına göre farklılaştığını ortaya koymuşlardır.

Yukarıdaki literatüre ek olarak muhasebe dersini anlatan öğretim üyelerine yönelik uzaktan eğitime karşı görüşlerinin incelendiği birçok çalışma (Ayyıldız Ülker, Günlük ve Erbey, 2006; Güngör Karyağdı, 2020; Kurnaz ve Serçemeli, 2020; Saban vd., 2022), yine muhasebe derslerinin uzaktan eğitim ile anlatılmasına yönelik öğrencilerin bakış açılarının incelendiği çalışmalar (Kelek ve Topal, 2020; Lazim, İsmail ve Tazilah, 2021) da vardır. Bu çalışma kapsamında COVID-19 sürecinde muhasebe eğitimi alan öğrencilerin, muhasebe dersine ve uzaktan eğitime yönelik görüşleri belirlenmiş ve değerlendirilmiştir. Bu doğrultuda öğrencilerin uzaktan eğitimin teknik durumuna, muhasebe dersinin uzaktan eğitimle yürütülmesine, uzaktan eğitimin olumlu-olumsuz yönlerine ve son olarak ders memnuniyeti ile özyeterliliğe yönelik anket sorularıyla çalışmanın kapsamı genişletilmiştir. Son olarak başta demografik özellikler olmak üzere muhasebe mesleğini seçim durumu, uzaktan eğitime yönelik memnuniyet düzeyleri arasındaki farklılık olup olmadığı da araştırılmıştır. Çalışmanın atfedilen yönleriyle literatüre katkı sağlaması beklenmektedir.

3. ARAŞTIRMA

Bu başlık altında sırasıyla araştırmanın konusuna, amacına, örnekleme, kısıtlarına ve yöntemine yer verilmiştir. Ayrıca bu başlıkta araştırmanın amacı doğrultusunda geliştirilen hipotezler, araştırma sonucunda elde edilen verilerin güvenilirlik testi sonucu ve araştırmadan elde edilen bulgular sunulmuştur. Bu çalışma için etik onay, T.C. Trabzon Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma ve Yayın Etik Kurulu'ndan 18.11.2022 tarih ve 2022-11/2.12 sayılı olarak alınmıştır.

3.1. Araştırmanın Konusu ve Amacı

Bu araştırmanın amacı, COVID-19 sürecinde muhasebe eğitimi alan öğrencilerin, uzaktan eğitim sistemine ve söz konusu sistem üzerinden almış olduğu muhasebe dersine yönelik görüşlerinin belirlenmesi ve değerlendirilmesidir. Bunun sonucunda ise araştırma kapsamında öğrencilerin muhasebe derslerine yönelik tespit edilen görüşleri doğrultusunda birtakım önerilerin sunulması, uzaktan eğitim sisteminin gelişimine yönelik yapılması gerekenler hususunda ileri dönük eylemlerin planlanmasına katkı sağlanması beklenmektedir. Nitekim Yardımcıoğlu, Şıtak ve Yörük (2021: 160) tarafından belirtildiği üzere muhasebe eğitime yönelik birçok farklı çalışmanın yapılması ileriye yönelik önerilerin geliştirilmesi bakımından oldukça önemli olduğu, öyle ki küresel çapta yaşanan COVID-19 pandemisi gibi durumlarda eğitimin sürdürülebilmesi bakımından bu konuda yürütülen

araştırmaların ve araştırmalardan elde edilen sonuçların literatüre kazandırılmasının öneminin büyük olduğu ifade edilmiştir.

3.2. Araştırmanın Örneklemi ve Yöntemi

Bu araştırmanın örneklemi, 2021-2022 Bahar Dönemindeki Karadeniz Teknik Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü'nde Muhasebe-2 dersini uzaktan eğitim ile almış 62 öğrenci oluşturmaktadır. Görüldüğü üzere araştırmada kasti (kararsal) örnekleme benimsendiği söylenebilir.

Araştırma kapsamında veri toplama aracı olarak anket tekniği tercih edilmiştir. Anket formu iki bölümden oluşmakta olup birinci bölüm demografik ve uzaktan eğitim ile ilgili genel bilgilere yönelik toplam 25 sorudan oluşmaktadır. Anketin ikinci bölümü ise 4 kısma ayrılmakta olup ilk kısımda "Uzaktan Eğitimin Teknik Durumu ve Ders Takibi" ile ilgili toplam 11 ifadeye, ikinci kısımda "Derslerden Memnuniyet ve Özyeterlilik" ile ilgili toplam 13 (4'ü Derslerden Memnuniyet; 9'u Özyeterlilik) ifadeye, üçüncü kısımda öğrencilerin "Muhasebe Eğitiminin Uzaktan Eğitimle Yürütülmesine İlişkin Bakış Açısı" ile ilgili 11 ifadeye ve son olarak dördüncü kısımda ise "Uzaktan Eğitimin Olumlu-Olumsuz Yönleri" ile ilgili toplam 19 (9'u Olumlu; 10'u Olumsuz) ifadeye yer verilmiştir. Anketin birinci bölümünde kategorik ölçekli ve öğrencilerin birden fazla cevap verebileceği sorular yöneltilmiştir. İkinci bölümün tüm kısımlarında ise 5'li likert ölçeği kullanılmış olup likert ölçeğinde yer alan "1= Kesinlikle Katılmıyorum 2=Katılmıyorum, 3=Kararsızım, 4=Katılıyorum, 5=Kesinlikle Katılıyorum" şeklinde belirtilmiştir. Anket formunda yer alan ifadelerin belirlenmesinde ise literatürdeki çalışmalardan (Akgün, 2020; Serçemeli ve Kurnaz, 2020; Yılmaz, İnce ve Kabul, 2020; Şeker, 2021) yararlanılmıştır. Anket aracılığıyla toplanan verilerin analizi için IBM SPSS 22 istatistik paket programı kullanılmış ve araştırmanın güvenilirliği için Alfa Katsayısına da (Cronbach Alfa) bakılmıştır. Farklılıkların tespit edilebilmesi için ise Bağımsız Örneklem T testi ve ANOVA testinden yararlanılmıştır. Tüm analizlerde anlamlılık düzeyi 0,05 kabul edilmiştir.

Araştırma kapsamında ve literatürdeki çalışmalar doğrultusunda geliştirilen hipotezler aşağıda sunulmuştur.

- H₀: Cinsiyet ile tüm boyutlar arasında anlamlı bir farklılık yoktur. (Tüm Boyutlar; 1-Teknik Durum ve Ders Takibi, 2-Dersten Memnuniyet, 3-Özyeterlilik, 4-Uzaktan Eğitime Bakış Açısı, 5-Uzaktan Eğitimin Olumlu Yönleri, 6- Uzaktan Eğitimin Olumsuz Yönleri ifade etmektedir.)
- H₀: Derse alma durumu ile tüm boyutlar arasında anlamlı bir farklılık yoktur.
- H₀: COVID-19 pandemisinden sonra da Muhasebe-2 dersini uzaktan eğitim ile almak istenmesi/istenmemesi ile tüm boyutlar arasında anlamlı bir farklılık yoktur.
- H₀: Yaşanılan yer ile tüm boyutlar arasında anlamlı bir farklılık yoktur.
- H₀: Mezun olunan lise türü ile tüm boyutlar arasında anlamlı bir farklılık yoktur.
- H₀: Lisans eğitiminden sonra muhasebe mesleğinin seçilme durumu ile tüm boyutlar arasında anlamlı bir farklılık yoktur.
- H₀: Normal şartlarda Muhasebe-2 dersi için farklı yöntemlerin seçilmesi durumu ile tüm boyutlar arasında anlamlı bir farklılık yoktur.
- H₀: Genel olarak uzaktan eğitim sisteminden memnuniyet düzeyi ile tüm boyutlar arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

Araştırmada toplam 8 hipotez geliştirilmekle birlikte her hipotez için 6 alt hipotezinde kurulmuştur. Böylece araştırma kapsamında toplam 48 hipotez sınanmıştır.

3.3. Araştırmanın Tanımlayıcı İstatistikleri

Bu başlık altında araştırmanın tanımlayıcı istatistikleri; öğrenciler hakkında tanımlayıcı bilgiler (cinsiyet, yaşadığı yer, mezun olduğu lise, not ortalaması vb.), öğrencilerin uzaktan eğitim ile almış oldukları Muhasebe-2 dersi hakkındaki genel görüşlerine yer verilmiştir. Ayrıca yine bu başlık altında uzaktan eğitim ile ilgili çoktan seçmeli soruların öğrenciler tarafından değerlendirilmesi ve öğrencilerin COVID-19 süresince almış oldukları uzaktan eğitim hakkındaki genel görüşleri bakımından ayrı ayrı sunulmuştur. Tablo 1’de öğrenciler hakkında tanımlayıcı bilgilere yer verilmiştir.

Tablo 1. Öğrenciler Hakkında Tanımlayıcı Bilgiler

Bilgiler	Gruplar	Sayı	Yüzde (%)
“Cinsiyet”	“Kadın”	29	46,8
	“Erkek”	33	53,2
	Toplam	62	100,0
“Yaşanılan Yer”	“Köy”	4	6,5
	“Kasaba”	0	-
	“İlçe”	18	29,0
	“İl”	10	16,1
	“Büyükşehir”	30	48,4
	Toplam	62	100,0
“Mezun Olduğunuz Lise”	“Düz Lise”	0	-
	“Meslek Lisesi”	35	56,5
	“Anadolu Lisesi”	10	16,1
	“Fen Lisesi”	8	12,9
	“Diğer Liseler”	9	14,5
	Toplam	62	100,0
“Not Ortalamanız”	“2.00 den az”	12	19,4
	“2.00-2.50 arası”	23	37,1
	“2.51-3.00 arası”	21	33,9
	“3.01-3.50 arası”	5	8,1
	“3.51 ve üzeri”	1	1,6
	Toplam	62	100,0
“Muhasebe-2 dersini alma durumunuz”	“İlk defa alıyorum”	42	67,7
	“Kaldım tekrar alıyorum”	20	32,3
	Toplam	62	100,0
“Mezun olduğunuzda muhasebe mesleğini seçme durumunuz nedir?”	“İstiyorum”	11	17,7
	“Kararsızım”	23	37,1
	“İstemiyorum”	28	45,2
	Toplam	62	100,0

Tablo 1’de görüldüğü üzere ankete katılan öğrencilerden 29’u kız ve 33’ü erkektir. Ayrıca öğrencilerin yaklaşık yarısı büyükşehirlerde yaşadığı, %56,5’inin meslek lisesinden mezun olduğu, öğrencilerinin çoğunun (%71’nin) not ortalamasının 2,00-3,00 arasında olduğu, Muhasebe-2 dersini ilk defa alan öğrenci sayısının tekrar dersi alan öğrencilerden fazla olduğu ve son olarak lisans eğitiminden sonra öğrencilerin muhasebe mesleğini seçmede kararsız (%37,1’i) olduğu ya da istemediği (%45,2’si) söylenebilir.

Tablo 2’de öğrencilerin uzaktan eğitim ile almış oldukları Muhasebe-2 dersi hakkındaki genel görüşlerine yer verilmiştir.

Tablo 2. Öğrencilerin Uzaktan Eğitim ile Almış Oldukları Muhasebe-2 Dersi Hakkındaki Genel Görüşleri

Bilgiler	Gruplar	Sayı	Yüzde (%)
“Muhasebe-2 Dersini çevrim içi (online)/uzaktan eğitim ile hangi sıklıkla takip ediyorsunuz?”	“%81-%100”	20	32,3
	“%61-%80”	10	16,1
	“%41-%60”	10	16,1
	“%21-%40”	22	35,5
	“%20 ve aşağısı”	0	-
	Toplam	62	100,0
“Uzaktan eğitimde verilen bu dersin süresinin ne kadar olmasını tercih edersiniz?”	“21 – 30 dakika arası”	10	16,1
	“31 – 40 dakika arası”	6	9,7
	“41 – 50 dakika arası”	16	25,8
	“51 – 60 dakika arası”	15	24,2
	“61 – 70 dakika arası”	11	17,7
	“70 dakika üzeri”	4	6,5
	Toplam	62	100,0
“Uzaktan eğitimde bu ders için çevrim dışı/eş zamansız ders video kayıtları kullanılması durumunda bunun süresinin ne kadar olmasını tercih edersiniz?”	“11 – 20 dakika arası”	5	8,1
	“21 – 30 dakika arası”	10	16,1
	“31 – 40 dakika arası”	9	14,5
	“41 – 50 dakika arası”	12	19,4
	“51 – 60 dakika arası”	19	30,6
	“60 dakika ve üzeri”	7	11,3
	Toplam	62	100,0
“Normal şartlar altında bu dersin yürütülmesinde hangi yöntemi tercih edersiniz?”	“Çevrimiçi (online)/ uzaktan eğitim yönetimi”	18	29,0
	“Sınıfta yüz yüze eğitim yöntemi”	19	30,6
	“Karma-(uzaktan eğitim ve yüz yüze eğitim)”	25	40,3
	Toplam	62	100,0
“Genel olarak uzaktan eğitimden memnuniyet düzeyinizi belirtiniz?”	“Çok Düşük”	8	12,9
	“Düşük”	4	6,5
	“Orta”	32	51,6
	“Yüksek”	11	17,7
	“Çok Yüksek”	7	11,3
	Toplam	62	100,0
“Bağlı değerlendirme (çan) sistemi bulunan üniversitelerde sınavların online yapılmasını uygun buluyor musunuz?”	“Hiç uygun bulmuyorum”	15	24,2
	“Uygun bulmuyorum”	14	22,6
	“Kararsızım”	16	25,8
	“Uygun buluyorum”	9	14,5
	“Kesinlikle uygun buluyorum”	8	12,9
	Toplam	62	100,0
“Sizce çevrim içi/ uzaktan eğitim yönteminde sınavlar yüz yüze mi olmalı?”	“Evet”	29	46,8
	“Hayır”	33	53,2
	Toplam	62	100,0

Tablo 2’de görüldüğü üzere Muhasebe-2 dersini uzaktan eğitim sistemi ile takip eden 40 kişi %41-%100 aralığında takip etmektedir. Uzaktan eğitiminde Muhasebe-2 dersinin süresi ile ilgili öğrencilere sorulan soruda öğrencilerin yaklaşık yansı dersin 41 ile 60 dakika arasında olması gerektiğini belirtmiş, keza Muhasebe-2 dersi için çevrim dışı ders video kayıtlarının da 41 ile 60 dakika arasında olması öğrenciler (%50’si) tarafından tercih edilmiştir. Normal şartlar altında Muhasebe-2 dersinin hangi yöntem aracılığıyla sunulması hususunda ise öğrencilerin birbirlerine yakın cevap vermekle birlikte karma yöntemin tercih edenlerin sayısının yüksek olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin uzaktan eğitiminden memnuniyet düzeylerine bakıldığında öğrencilerinin çoğu söz konusu sistemden orta ve daha düşük düzeyde memnun olduklarını beyan etmişlerdir. Bağlı sistemde öğrencilerin sınavlara online katılımı hususunda ise öğrencilerin 29’u (%46,8’i) sınavların online olmasının uygun olmadığı görüşündedir. Söz konusu görüşe sahip öğrenciler aynı zamanda uzaktan eğitimde sınavların yüz yüze yapılması gerektiğini belirtmişlerdir. Tablo 3’te uzaktan eğitim ile ilgili çoktan seçmeli soruların öğrenciler tarafından değerlendirilmesi hakkındaki bilgiler sunulmuştur.

Tablo 3. Uzaktan Eğitim ile İlgili Çoktan Seçmeli Soruların Öğrenciler Tarafından Değerlendirilmesi

Bilgiler	Gruplar	Sayı	Yüzde (%)
“Çevrimiçi (online)/uzaktan eğitime katılmak için kullandığımız araç hangisidir? (Birden fazla seçenek işaretleyebilirsiniz)”	“Kendi bilgisayarım”	54	74
	“Kendi akıllı telefonum”	18	24
	“Kendi tabletim”	0	-
	“Bir başkasının bilgisayarı”	2	2
	“Bir başkasının akıllı telefonu”	0	-
	“Bir başkasının tableti”	0	-
	Toplam	74	100
“Dersleri çevrim içi/ uzaktan eğitimle takip etmenin sakıncaları ne olabilir? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz)”	“İnternet bağlantısı sorunu”	27	31
	“Teknik problemler”	16	19
	“Bireyselleşme”	7	8
	“Sosyal ortamlardan uzak kalma”	18	21
	“Anlaşılmayan konuları sormama”	18	21
	Toplam	86	100
“Bu dersi uzaktan eğitim sistemiyle takip etmek istiyorsanız sebebi nedir? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz)”	“Uzaktan eğitimle daha iyi anlıyorum.”	12	14
	“Örgün eğitimde bu ders daha sıkıcıdır.”	11	12
	“Örgün eğitimde bu derse konsantre olamıyorum.”	14	16
	“Farklı bir ilde bir işte çalışıyorum.”	3	4
	“Ailemin yanında olmak zorundayım.”	8	9
	“Bu dersi uzaktan eğitimdeki kayıtlardan tekrar izleyerek konuları daha iyi öğreniyorum.”	39	45
	Toplam	86	100
“Uzaktan eğitimde bu dersin aşağıdaki yöntemlerden hangileriyle desteklenmesini istersiniz? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz)”	“Ders Kitabı”	8	9
	“PDF, Word, Powerpoint Sunumu”	33	36
	“Çevrimdışı video kayıtları”	20	22
	“Dersin Öğretim elemanının ders notları”	30	33
	Toplam	91	100
“Bu derste çevrim içi/ uzaktan eğitimle ilgili genel izleniminiz nedir? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz)”	“İlgi çekici”	40	48
	“Sıkıcı”	18	21
	“Gereksiz”	8	10
	“Eğlenceli”	18	21
	Toplam	84	100

Tablo 3’te görüldüğü üzere öğrencilerin hemen hemen hepsi uzaktan eğitim ile verilen Muhasebe-2 dersini ya kendi bilgisayarından ya da kendi telefonundan takip etmektedir. Muhasebe-2 dersini uzaktan eğitimle takip etme sorunu için öğrenciler genel olarak “internet bağlantı sorunu” işaretlemişlerdir.

Uzaktan eğitiminde verilen Muhasebe-2 dersinin tekrar öğrenciler tarafından izlenebilmesi öğrencilerin uzaktan eğitimle bu dersi takip etmelerini istemelerine neden olmaktadır. Ankete katılan öğrenciler uzaktan eğitimde Muhasebe-2 dersinin ders kitaplarından ziyade daha çok “PDF, Word, Powerpoint Sunumu” ve “Dersin Öğretim elemanının ders notları” ile desteklenmesi gerektiğini belirtmişlerdir.

Son olarak öğrenciler uzaktan eğitime karşı izlenimlerinin “ilgi çekici” olduğu ifade etmişlerdir. Tablo 4’te öğrencilerin COVID-19 süresince almış oldukları uzaktan eğitim hakkındaki genel görüşlerine yer verilmiştir.

Tablo 4. Öğrencilerin COVID-19 Süresince Almış Oldukları Uzaktan Eğitim Hakkındaki Genel Görüşleri

Bilgiler	Gruplar	Sayı	Yüzde (%)
“Bu dersi COVID-19 pandemisi sonrasında uzaktan eğitim sistemiyle almak ister misiniz?”	“Evet”	36	58,1
	“Hayır”	26	41,9
	Toplam	62	100,0
“COVID-19 pandemi dönemi bittikten sonra bu ders için yüz yüze telafi programlarının yapılması gerektiğini düşünüyor musunuz?”	“Evet”	22	35,5
	“Hayır”	40	64,5
	Toplam	62	100,0
“Bu süreç (COVID-19) aile içi ilişkilerinizi nasıl etkiledi?”	“Çok olumsuz etkilendi”	5	8,1
	“Olumsuz etkilendi”	14	22,6
	“Değiştirmede”	35	56,5
	“Olumlu etkilendi”	7	11,3
	“Çok olumlu etkilendi”	1	1,6
Toplam	62	100,0	
“Bu süreçte (COVID-19) herkesin evde olması akademik başarınızı nasıl etkiledi?”	“Çok olumsuz etkilendi”	15	24,2
	“Olumsuz etkilendi”	22	35,5
	“Değiştirmede”	16	25,8
	“Olumlu etkilendi”	9	14,5
	“Çok olumlu etkilendi”	0	0,0
Toplam	62	100,0	
“Bu süreçte (COVID-19) verimli ders çalışabiliyor musunuz?”	“Hiç verimli çalışmıyorum”	9	14,5
	“Verimli çalışmıyorum”	17	27,4
	“Kararsızım”	17	27,4
	“Verimli çalışabiliyorum”	18	29,0
	“Çok verimli çalışabiliyorum”	1	1,6
Toplam	62	100,0	

Tablo 4’te görüldüğü üzere ankete katılan öğrencilerin yarısından çoğu COVID-19 pandemisinde sonrasında da Muhasebe-2 dersini uzaktan eğitim ile almayı tercih ettiği, öyle ki öğrencilerin büyük çoğunluğu (%64,5’i) COVID-19 pandemisinde sonra söz konusu dersinin yüz-yüze telafisinin yapılmasını istememişlerdir. COVID-19 süreci, öğrencilerin yaklaşık %30’nun aile içi ilişkilerini olumsuz etkilediği ve aile bireylerin evde oluşundan dolayı öğrencilerin %59’unun akademik başarısının olumsuz etkilendiği belirlenmiştir. Pandemi sürecinde öğrencilerin yaklaşık %42’si verimli ders çalışmadığını ifade etmişlerdir.

Ankette kullanılan alt ölçekler dâhilinde ifadelerin normal dağılımı için dikkate alınan çarpıklık ve basıklık değerlerine bakılmış olup ilgili değerlerin -2,52 ile 2,45 arasında olduğu tespit edilmiştir. Normal dağılım için referans aralığının -3 ile +3 arasında olduğu belirtilmekte olup bu araştırma kapsamında da çarpıklık ve basıklık değerleri referans aralığı içerisinde olduğundan verilerin normal dağılım gösterdiği ifade edilebilir.

Tablo 5’te ankette yer alan alt ölçeklere ait Alfa Katsayısıyla (Cronbach Alfa) ölçülen güvenilirlik sonuçlarına yer verilmiştir.

Tablo 5. Güvenilirlik Analiz Sonuçları

Ölçek Adı	Alt Ölçek Adı	Madde Sayısı	Alfa Katsayısı
“Uzaktan Eğitim Sistemi ve Uzaktan Muhasebe-2 Dersi”	Tüm Ölçek	24	0,940
	“Teknik Durum ve Ders Takibi”	11	0,910
	“Dersten Memnuniyet”	4	0,711
	“Öz Yeterlik”	9	0,912
“Muhasebe Eğitiminin Çevrim İçi / Uzaktan Eğitimle Yürütülmesine İlişkin Bakış Açısı ile Uzaktan Eğitimin Olumlu ve Olumsuz Yönleri”	Tüm Ölçek	30	0,915
	“Uzaktan Eğitime Bakış Açısı”	11	0,894
	“Uzaktan Eğitimin Olumlu Yönleri”	9	0,948
	“Uzaktan Eğitimin Olumsuz Yönleri”	10	0,875

Tablo 5’te görüldüğü üzere iki ana ölçeğin ve tüm alt ölçeğin (“Dersten Memnuniyet” alt ölçeği hariç) Alfa Katsayısı (α), $0,80 \leq \alpha < 1,00$ arasında değer aldığı için ölçeklerin yüksek derecede güvenilir olduğu, sadece “Dersten Memnuniyet” alt ölçeğinin alfa katsayısının $0,60 \leq \alpha < 0,80$ aralığında değer aldığı için söz konusu alt ölçeğin oldukça güvenilir olduğu söylenebilir (Kalaycı, 2014: 405).

3.4. Ankete Katılan Öğrencilerin COVID-19 Sürecinde Uzaktan Eğitime ve Muhasebe Dersine Yönelik Görüşleri ile İlgili Bulgular

Bu başlık altında öğrencilerin ankette yer alan alt ölçekler boyutundaki ifadelerle vermiş oldukları cevaplar değerlendirilmiştir. Her değerlendirme alt ölçekler boyutunda yapılmıştır.

“Teknik Durum ve Ders Takibi” ile öğrencilere toplam 11 ifade yönetilmiştir. Söz konusu alt ölçekte yer alan “Uzaktan eğitim sisteminde bu dersi ‘canlı (online) olarak’ düzenli bir biçimde takip ederim. (TDDT1)” ifadesine öğrencilerin %58,1’i katıldıklarını belirtmiş, “Uzaktan eğitim sisteminde bu derse ‘canlı (online) olarak’ hızlı ve kolay erişim sağlayabiliyorum. (TDDT2)” ifadesine öğrenciler %74,2’lik bir oranla katıldıklarını belirtmiş, “Katılmadığım ‘canlı derslere’ daha sonra kayıtlardan tekrar erişebiliyorum. (TDDT3)” ifadesine neredeyse tüm öğrenciler (%95,1’i) katıldıklarını belirtmiş, “Uzaktan eğitim sistemindeki bu dersle ilgili video kayıtlarını düzenli olarak izliyorum.(TDDT4)” ifadesine öğrencilerin %71’i katıldıklarını beyan etmiş, “Uzaktan eğitim sistemindeki bu dersle ilgili video kayıtlarına hızlı ve kolay erişebiliyorum. (TDDT5)” ifadesine öğrencilerin %88,8’i katıldıklarını belirtmiş, “KTÜ Aves sistemindeki ‘bu ders materyallerini’ düzenli olarak takip ediyorum. (TDDT6)” ifadesinde ise öğrencilerin %30,6’si kararsız kalmış, “KTÜ Aves sistemindeki ‘bu ders materyallerine’ hızlı ve kolay erişebiliyorum. (TDDT7)” ifadesine ise öğrencilerin katılımı (%59,7’lik oran ile) daha fazla olmuş, “Uzaktan eğitimdeki canlı dersin ‘ses’ kalitesi beni tatmin ediyor. (TDDT8)” ifadesine öğrenciler %59,6’sı katıldıklarını beyan etmiş, “Uzaktan eğitimdeki canlı dersin ‘video’ kalitesi beni tatmin ediyor. (TDDT9)” ifadesine katıldıklarını belirten öğrencilerin oranı %66,2 olmuş, “Uzaktan eğitimde yaşanan aksaklıkların çözümü için verilen teknik destekten memnunum. (TDDT10)” ifadesine öğrencilerin yarısı katıldıklarını belirtmekle birlikte %32,3’ü kararsız kalmışlardır, son olarak “Uzaktan eğitim modülünün çalışması ve kullanımının anlaşılabilirliğinden memnunum. (TDDT11)” ifadesine öğrencilerin %66,1’i katıldıklarını belirtmişlerdir. Tablo 6’da “Teknik Durum ve Ders Takibi” alt ölçeğindeki ifadelerle yönelik frekans ve yüzde değerlerine yer verilmiştir.

Tablo 6. “Teknik Durum ve Ders Takibi” ile İlgili İfadelerle Yönelik Frekans ve Yüzde Değerleri

İfadeler	Sayı/Yüzde	1	2	3	4	5	Toplam
TDDT1	Sayı	5	15	6	21	15	62
	Yüzde (%)	8,1%	24,2%	9,7%	33,9%	24,2%	100,0%
TDDT2	Sayı	6	1	9	25	21	62
	Yüzde (%)	9,7%	1,6%	14,5%	40,3%	33,9%	100,0%
TDDT3	Sayı	1	0	2	18	41	62
	Yüzde (%)	1,6%	0,0%	3,2%	29,0%	66,1%	100,0%
TDDT4	Sayı	7	4	7	24	20	62
	Yüzde (%)	11,3%	6,5%	11,3%	38,7%	32,3%	100,0%
TDDT5	Sayı	3	0	4	20	35	62
	Yüzde (%)	4,8%	0,0%	6,5%	32,3%	56,5%	100,0%
TDDT6	Sayı	8	5	19	12	18	62
	Yüzde (%)	12,9%	8,1%	30,6%	19,4%	29,0%	100,0%
TDDT7	Sayı	3	7	15	12	25	62
	Yüzde (%)	4,8%	11,3%	24,2%	19,4%	40,3%	100,0%
TDDT8	Sayı	5	6	14	26	11	62
	Yüzde (%)	8,1%	9,7%	22,6%	41,9%	17,7%	100,0%
TDDT9	Sayı	6	4	11	28	13	62
	Yüzde (%)	9,7%	6,5%	17,7%	45,2%	21,0%	100,0%
TDDT10	Sayı	5	6	20	24	7	62
	Yüzde (%)	8,1%	9,7%	32,3%	38,7%	11,3%	100,0%
TDDT11	Sayı	3	6	12	31	10	62
	Yüzde (%)	4,8%	9,7%	19,4%	50,0%	16,1%	100,0%

“Not: 1= Kesinlikle Katılmıyorum 2=Katılmıyorum, 3=Kararsızım, 4=Katılıyorum, 5=Kesinlikle Katılıyorum şeklinde ifade edilmektedir.”

Tablo 6’da görüldüğü üzere “Teknik Durum ve Ders Takibi” ile ilgili ifadelerle genel olarak öğrencilerin katıldıkları görülmektedir.

Ankette yer alan “Dersten Memnuniyet” alt ölçeğine yönelik toplam 4, “Öz Yeterlik” alt ölçeğinde ise toplam 9 ifadeye yer verilmiştir. “Dersten Memnuniyet” alt ölçeğindeki “Bu dersin sorumlusunun online ‘canlı ders’ anlatımından memnunum. (DMI)” ilk ifadesine öğrencilerin %8,1’i kararsız olmakla birlikte geriye kalan %91,9’u

katıldıklarını beyan etmiş, “*Bu dersin sorumlusunun KTÜ Aves sisteminde paylaştığı ders materyallerinden memnunum. (DM2)*” ifadesine öğrencilerin yarısından çoğu (%69,4’ü) katıldıklarını belirtmiş, “*Bu dersin online ‘canlı ders programı’ ve ‘ders saatinden’ memnunum. (DM3)*” ifadesine öğrencilerin %69,4’ü katıldıklarını beyan etmiş, son olarak “*Bu dersin online ‘canlı ders süresinden’ memnunum.*” ifadesine ise öğrencilerin %69,3’ü katıldıklarını bildirmişlerdir. “*Öz Yeterlik*” alt ölçeğindeki “*İnternet bağlantı hızımdan ve derslere erişim durumumdan memnunum. (OZY1)*” ilk ifadesine öğrencilerin %62,9’u katıldıklarını beyan etmiş, “*Uzaktan (online) eğitimi, yüz yüze eğitime göre daha verimli buluyorum. (OZY2)*” ifadesine ise öğrencilerin %37,1’i katılmamış %30,6’sı kararsız kalmıştır, “*Uzaktan (online) eğitim esnasında kendime ait (dış etkenlere kapalı) uygun bir ortam bulabilirim. (OZY3)*” ifadesine öğrencilerin %64,5’i katıldıklarını belirtmiş, “*Uzaktan (online) eğitim sayesinde zamandan tasarruf edip diğer ilgi alanlarıma vakit ayırabilirim. (OZY4)*” ifadesine %67,7’si katıldıklarını beyan etmiş, “*Aile üyelerim veya akrabalarım uzaktan (online) eğitim sisteminin olumlu olduğunu düşünüyor. (OZY5)*” ifadesine öğrencilerin %32,2’si katılmamış ve %24,2’si kararsız kalmıştır, “*Uzaktan öğrenme sürecinde ödevlerimi hazırlama ve ders materyallerini kullanmada sorun yaşamam. (OZY6)*” ifadesine öğrencilerin %30,6’sı kararsız kalmakla birlikte %53,2’si katıldıklarını belirtmiş, “*Üniversitemde kullanılan uzaktan öğrenme yazılımlarını nasıl kullanacağım konusunda gerekli bilgi ve beceriye sahibim. (OZY7)*” ifadesine %75,8’lik çoğunlukla öğrenciler katıldıklarını beyan etmiş, “*Uzaktan öğrenme sürecinde alanımla ilgili internet kaynaklarını daha etkili bir şekilde kullanmaya başladım. (OZY8)*” ifadesine öğrencilerin %67,7’si katıldıklarını belirtmiş, son olarak “*Uzaktan öğrenme süreci bireysel gelişimime katkı sağladı. (OZY9)*” ifadesine öğrenciler %37,1’i kararsız kalmış ve %33,6’si katıldıklarını beyan etmişlerdir. Tablo 7’de “*Dersten Memnuniyet*” ile “*Öz Yeterlik*” alt ölçeklerindeki ifadelerle yönelik frekans ve yüzde değerlerine yer verilmiştir.

Tablo 7. “Dersten Memnuniyet” ile “Öz Yeterlik” Kapsamında Yer Verilen İfadelere Yönelik Frekans ve Yüzde Değerleri

İfadeler	Sayı/Yüzde	1	2	3	4	5	Toplam
DM1	Sayı	0	0	5	28	29	62
	Yüzde (%)	0,0%	0,0%	8,1%	45,2%	46,8%	100,0%
DM2	Sayı	3	2	14	23	20	62
	Yüzde (%)	4,8%	3,2%	22,6%	37,1%	32,3%	100,0%
DM3	Sayı	1	1	17	22	21	62
	Yüzde (%)	1,6%	1,6%	27,4%	35,5%	33,9%	100,0%
DM4	Sayı	1	10	8	25	18	62
	Yüzde (%)	1,6%	16,1%	12,9%	40,3%	29,0%	100,0%
OZY1	Sayı	7	8	8	26	13	62
	Yüzde (%)	11,3%	12,9%	12,9%	41,9%	21,0%	100,0%
OZY2	Sayı	17	6	19	7	13	62
	Yüzde (%)	27,4%	9,7%	30,6%	11,3%	21,0%	100,0%
OZY3	Sayı	3	8	11	22	18	62
	Yüzde (%)	4,8%	12,9%	17,7%	35,5%	29,0%	100,0%
OZY4	Sayı	4	5	11	19	23	62
	Yüzde (%)	6,5%	8,1%	17,7%	30,6%	37,1%	100,0%
OZY5	Sayı	10	10	15	11	16	62
	Yüzde (%)	16,1%	16,1%	24,2%	17,7%	25,8%	100,0%
OZY6	Sayı	4	6	19	16	17	62
	Yüzde (%)	6,5%	9,7%	30,6%	25,8%	27,4%	100,0%
OZY7	Sayı	2	3	10	30	17	62
	Yüzde (%)	3,2%	4,8%	16,1%	48,4%	27,4%	100,0%
OZY8	Sayı	2	6	12	23	19	62
	Yüzde (%)	3,2%	9,7%	19,4%	37,1%	30,6%	100,0%
OZY9	Sayı	6	6	23	12	15	62
	Yüzde (%)	9,7%	9,7%	37,1%	19,4%	24,2%	100,0%

“Not: 1= Kesinlikle Katılmıyorum 2=Katılmıyorum, 3=Kararsızım, 4=Katılıyorum, 5=Kesinlikle Katılıyorum şeklinde ifade edilmektedir.”

Tablo 7’de görüldüğü üzere öğrenciler “Öz Yeterlik” ile ilgili ifadelerle karşı “Dersten Memnuniyet” ile ilgili ifadelerle daha fazla katıldıklarını beyan etmişlerdir.

Ankette yer alan “*Uzaktan Eğitime Bakış Açısı*” alt ölçeğinde öğrencilere toplam 11 ifade yöneltilmiştir. Söz konusu ölçekte yer alan “*Bu dersin öğretiminde uzaktan eğitim ders motivasyonumu artırır. (UZEYBA1)*” ilk

ifadeye öğrencilerin %29'u kararsız kalmakla birlikte %49'u bu ifadeye katıldıklarını belirtmiş, “*Bu dersin öğretiminde uzaktan eğitim araştırmacı ruhumu geliştirir. (UZEYBA2)*” ifadesine öğrencilerin %25,8'si kararsız kalmış ve %51,6'sı katıldıklarını beyan etmiş, “*Bu dersin öğretiminde uzaktan eğitim eğitici ile iletişimimizi zorlaştırmaktadır. (UZEYBA3)*” ifadesine öğrencilerin yarısından çoğu (%51,6'sı) katıldıklarını bildirmiş, “*Bu dersin video kayıtlarını her an tekraren izleyebilme imkânı öğrenmemde faydalı olmaktadır. (UZEYBA4)*” ifadesine öğrencilerin büyük çoğunluğu (%80,6'sı) katıldıklarını belirtmiş, “*Uzaktan eğitim bu dersin geleneksel yöntemlere göre daha anlaşılır kılmaktadır. (UZEYBA5)*” ifadesine öğrencilerin %29'u kararsız kalmakla birlikte %43,5'i katıldıklarını beyan etmiş, “*Uzaktan eğitim ile dersti takip etmek geleneksel yöntemlere göre daha kolaydır. (UZEYBA6)*” ifadesine öğrencilerin %56,5'i katıldıklarını belirtmiş, “*Uzaktan eğitim bu dersin akılda kalıcı olmasına katkı sağlamaktadır. (UZEYBA7)*” ifadesine ise öğrencilerin %25,8'i kararsız kalmış ve %50'si katıldıklarını bildirmiş, “*Bu dersin uzaktan eğitim yoluyla verilmesi bana ek iş yükü getirmektedir. (UZEYBA8)*” ifadesine öğrencilerin %59,7'si katılmadıklarını belirtmiş, “*Uzaktan eğitim sayesinde bu derste anlatılanları daha iyi anlıyorum. (UZEYBA9)*” ifadesinde öğrencilerin %35,5'i kararsız kalırken, %45,2'si katıldıklarını bildirmişler, “*Uzaktan eğitim zamanımı daha verimli kullanmamı sağlamaktadır. (UZEYBA10)*” ifadesine öğrencilerin büyük çoğunluğu (%74,2'si) katıldıklarını beyan etmiş, son olarak “*Uzaktan eğitim yoluyla verilen bu derste, yüz yüze göre daha iyi not alabileceğime inanıyorum. (UZEYBA11)*” ifadesine ise öğrencilerin %29'u kararsız kalırken %51,6'sı katıldıklarını belirtmişlerdir. Tablo 8'de “*Uzaktan Eğitime Bakış Açısı*” alt ölçeğindeki ifadelerle yönelik frekans ve yüzde değerlerine yer verilmiştir.

Tablo 8. “Uzaktan Eğitime Bakış Açısı” ile İlgili İfadelere Yönelik Frekans ve Yüzde Değerleri

İfadeler	Sayı/Yüzde	1	2	3	4	5	Toplam
UZEYBA1	Sayı	6	7	18	13	18	62
	Yüzde (%)	9,7%	11,3%	29,0%	21,0%	29,0%	100,0%
UZEYBA2	Sayı	6	8	16	18	14	62
	Yüzde (%)	9,7%	12,9%	25,8%	29,0%	22,6%	100,0%
UZEYBA3	Sayı	7	10	13	15	17	62
	Yüzde (%)	11,3%	16,1%	21,0%	24,2%	27,4%	100,0%
UZEYBA4	Sayı	2	0	10	18	32	62
	Yüzde (%)	3,2%	0,0%	16,1%	29,0%	51,6%	100,0%
UZEYBA5	Sayı	9	8	18	10	17	62
	Yüzde (%)	14,5%	12,9%	29,0%	16,1%	27,4%	100,0%
UZEYBA6	Sayı	3	8	16	14	21	62
	Yüzde (%)	4,8%	12,9%	25,8%	22,6%	33,9%	100,0%
UZEYBA7	Sayı	6	9	16	14	17	62
	Yüzde (%)	9,7%	14,5%	25,8%	22,6%	27,4%	100,0%
UZEYBA8	Sayı	17	20	15	4	6	62
	Yüzde (%)	27,4%	32,3%	24,2%	6,5%	9,7%	100,0%
UZEYBA9	Sayı	5	7	22	13	15	62
	Yüzde (%)	8,1%	11,3%	35,5%	21,0%	24,2%	100,0%
UZEYBA10	Sayı	5	5	6	22	24	62
	Yüzde (%)	8,1%	8,1%	9,7%	35,5%	38,7%	100,0%
UZEYBA11	Sayı	8	4	18	8	24	62
	Yüzde (%)	12,9%	6,5%	29,0%	12,9%	38,7%	100,0%

“Not: 1= Kesinlikle Katılmıyorum 2=Katılmıyorum, 3=Kararsızım, 4=Katılıyorum, 5=Kesinlikle Katılıyorum şeklinde ifade edilmektedir.”

Tablo 8'de görüldüğü üzere “*Uzaktan Eğitime Bakış Açısı*” ile ilgili ifadelerde öğrencilerin daha çok kararsız kaldıkları tespit edilmiştir.

Ankette yer alan “*Uzaktan Eğitimin Olumlu Yönleri*” alt ölçeğinde toplam 9 ifadeye yer verilmiştir. Söz konusu ölçekteki “*Ders videoları sistemde çevrimdışı bulunduğu için dolay, canlı derste anlamadığımız konuları videoyu tekrar izleyerek anlama şansımız olmaktadır. (UZEOL1)*” ilk ifadeye öğrencilerin büyük çoğunluğu (%83,9'u) katıldıklarını beyan etmiş, “*Uzaktan eğitim ile istediğimiz yerde ve istediğimiz zamanda derslere erişebilmekteyiz. Bu nedenle hastalık, özel-ailevi sebepler vb. durumlardan kaynaklanan devamsızlık sıkıntımız ortadan kalkmış oluyor. (UZEOL2)*” ifadesine de öğrencilerin %96,2'si katıldıklarını bildirmiş, “*Normal şartlarda sınıf ortamında öğrenmeye çalıştığımız bu ders, uzaktan eğitim yoluyla da öğretilir. (UZEOL3)*” ifadesinde ise öğrencilerin %22,6'sı kararsız kalmakla birlikte %61,3'ü katıldıklarını belirtmiş, “*Uzaktan eğitim*

öğrencilerin hem evde verimli zaman geçirmelerini hem de konulardan geri kalmamalarını sağlar. (UZEOL4)” ifadesine öğrencilerin %80,6’sı katıldıklarını beyan etmiş, “Uzaktan eğitim bu ders için ders materyali eksikliğini gidererek ekstra kaynak aramamıza gerek kalmadan konuyu öğrenme fırsatı sunar. (UZEOL5)” ifadesine öğrencilerin %72,6’sı katıldıklarını belirtmiş, “Uzaktan eğitim fırsat eşitsizliğini azaltır. (UZEOL6)” ifadesinde ise öğrencilerin %27,4’ü kararsız kalmış ve %53,2’si katıldıklarını beyan etmiş, “Uzaktan eğitim bireysel öğrenmeyi sağlayarak araştırma bilincinin gelişmesine katkı sağlar. (UZEOL7)” ifadesine öğrencilerin %66,1’i katıldıklarını belirtmiş, “Uzaktan eğitim öğrenciye maliyet (ulaşım, fotokopi masrafları vb.) avantajı sunar. (UZEOL8)” ifadesine yine öğrencilerin %66,1’i katıldıklarını beyan etmiş, son olarak “Uzaktan eğitim yüz yüze eğitime kıyasla daha çevrecidir. (UZEOL9)” ifadesine öğrencilerin %30,7’si katılmamış, %19,4’ü kararsız kalmış ve %50’si katıldıklarını belirtmişlerdir. Tablo 9’da “Uzaktan Eğitimin Olumlu Yönleri” alt ölçeğindeki ifadelere yönelik frekans ve yüzde değerlerine yer verilmiştir.

Tablo 9. “Uzaktan Eğitimin Olumlu Yönleri” ile İlgili İfadelere Yönelik Frekans ve Yüzde Değerleri

İfadeler	Sayı/Yüzde	1	2	3	4	5	Toplam
UZEOL1	Sayı	2	3	5	15	37	62
	Yüzde (%)	3,2%	4,8%	8,1%	24,2%	59,7%	100,0%
UZEOL2	Sayı	3	0	0	20	39	62
	Yüzde (%)	4,8%	0,0%	0,0%	32,3%	62,9%	100,0%
UZEOL3	Sayı	7	3	14	12	26	62
	Yüzde (%)	11,3%	4,8%	22,6%	19,4%	41,9%	100,0%
UZEOL4	Sayı	6	2	4	25	25	62
	Yüzde (%)	9,7%	3,2%	6,5%	40,3%	40,3%	100,0%
UZEOL5	Sayı	4	2	11	20	25	62
	Yüzde (%)	6,5%	3,2%	17,7%	32,3%	40,3%	100,0%
UZEOL6	Sayı	7	5	17	14	19	62
	Yüzde (%)	11,3%	8,1%	27,4%	22,6%	30,6%	100,0%
UZEOL7	Sayı	4	3	14	19	22	62
	Yüzde (%)	6,5%	4,8%	22,6%	30,6%	35,5%	100,0%
UZEOL8	Sayı	5	4	12	16	25	62
	Yüzde (%)	8,1%	6,5%	19,4%	25,8%	40,3%	100,0%
UZEOL9	Sayı	7	12	12	7	24	62
	Yüzde (%)	11,3%	19,4%	19,4%	11,3%	38,7%	100,0%

“Not: 1= Kesinlikle Katılmıyorum 2=Katılmıyorum, 3=Kararsızım, 4=Katılıyorum, 5=Kesinlikle Katılıyorum şeklinde ifade edilmektedir.”

Tablo 9’da görüldüğü üzere “Uzaktan Eğitimin Olumlu Yönleri” ile ilgili ifadeler genel olarak öğrencilerin katıldıkları görülmektedir.

Ankette yer alan “Uzaktan Eğitimin Olumsuz Yönleri” alt ölçeğinde toplam 10 ifadeye yer verilmiştir. Söz konusu ölçekteki “Bu ders kapsamındaki konuların yüz yüze eğitime kıyasla daha iyi anlaşılamayacağını düşünüyorum. (UZEOLZ1)” ilk ifadeye öğrencileri %27,4’ü kararsız kalmakla birlikte %48,8’i katıldıklarını bildirmiş, “Uzaktan eğitimde sosyal çevrenin eksik olması dersten kopmama neden olmaktadır. (UZEOLZ2)” ifadesine öğrencilerin yarısı katıldıklarını belirtmiş, “Uzaktan eğitimde internet kesintisi yaşanması ve internet hızının yavaş olması derse ait videonun bazen donmasına neden olduğundan dersi dinleme motivasyonum azalmaktadır. (UZEOLZ3)” ifadesine öğrencilerin %53,2’si katıldıklarını bildirmiş, “Uzaktan eğitim bu dersin anlaşılmasını güçleştirdiğinden verimlilik düzeyi düşmektedir. (UZEOLZ4)” ifadesine ise öğrencilerin %33,9’u katılmadıklarını ve yine %33,9’unun kararsız olduğu belirlenmiş, “Uzaktan eğitimde kendi kendine öğrenme alışkanlığı olmayan öğrenciler açısından uyum problemlerine yol açmaktadır. (UZEOLZ5)” ifadesine öğrencilerin %56,4’ü katıldıklarını bildirmiş, “Bu ders yüz yüze işlenirken anlaşılmayan yerlerin sorulması ve anında cevap alınması anlamamızı kolaylaştırmaktadır. Videoyu tekrar izlese de aynı etkiyi vermemekte ve böylece öğrenme süreci güçleşmektedir. (UZEOLZ6)” ifadesine öğrencilerin yarısından çoğu (%55,5’i) katıldıklarını belirtmiş, “Uzaktan eğitim anlatılan konuyu tartışma ve uygulama noktasında yetersiz kaldığından, bu noktadaki eksiklik staj ve ek kurslar ile giderilmelidir. (UZEOLZ7)” ifadesine öğrencilerin %53,2’si katıldıklarını bildirmiş, “Yüz yüze eğitimde verilen ders daha disiplinli olduğundan derse dikkatimizi vermemizi sağlayacaktır. (UZEOLZ8)” ifadesine öğrencilerin %54,8’i katıldıklarını beyan etmiş, “Bu dersin yüz yüze eğitiminde arkadaşlarımız bir soru sorduğunda tartışıp karışımızdakinin de fikirlerini öğrenmiş oluruz ya da yanımızdakinin anlamadığı yer olduğunda anlatıp

anlaşılabilir olmasını sağlayabiliriz. Uzaktan eğitimde bu imkanlarımız yoktur. (UZEOLZ9)” ifadesine öğrencilerin %61,3’ü katıldıklarını belirtmiş, son olarak “Uzaktan eğitim arkadaşlarımızla ortak çalışma yapmamızı ve öğrencilerin kendi aralarında sosyalleşmesini engellemektedir. (UZEOLZ10)” ifadesine öğrencilerin yarısının katıldığı tespit edilmiştir. Tablo 10’da “Uzaktan Eğitimin Olumsuz Yönleri” alt ölçeğindeki ifadelerle yönelik frekans ve yüzde değerlerine yer verilmiştir.

Tablo 10. “Uzaktan Eğitimin Olumsuz Yönleri” ile İlgili İfadelere Yönelik Frekans ve Yüzde Değerleri

İfadeler	Sayı/Yüzde	1	2	3	4	5	Toplam
UZEOLZ1	Sayı	5	11	17	12	17	62
	Yüzde (%)	8,1%	17,7%	27,4%	19,4%	27,4%	100,0%
UZEOLZ2	Sayı	9	9	13	13	18	62
	Yüzde (%)	14,5%	14,5%	21,0%	21,0%	29,0%	100,0%
UZEOLZ3	Sayı	4	13	12	10	23	62
	Yüzde (%)	6,5%	21,0%	19,4%	16,1%	37,1%	100,0%
UZEOLZ4	Sayı	8	13	21	8	12	62
	Yüzde (%)	12,9%	21,0%	33,9%	12,9%	19,4%	100,0%
UZEOLZ5	Sayı	6	9	12	18	17	62
	Yüzde (%)	9,7%	14,5%	19,4%	29,0%	27,4%	100,0%
UZEOLZ6	Sayı	8	8	11	20	15	62
	Yüzde (%)	12,9%	12,9%	17,7%	32,3%	24,2%	100,0%
UZEOLZ7	Sayı	6	6	17	19	14	62
	Yüzde (%)	9,7%	9,7%	27,4%	30,6%	22,6%	100,0%
UZEOLZ8	Sayı	8	3	17	17	17	62
	Yüzde (%)	12,9%	4,8%	27,4%	27,4%	27,4%	100,0%
UZEOLZ9	Sayı	8	7	9	23	15	62
	Yüzde (%)	12,9%	11,3%	14,5%	37,1%	24,2%	100,0%
UZEOLZ10	Sayı	10	9	12	16	15	62
	Yüzde (%)	16,1%	14,5%	19,4%	25,8%	24,2%	100,0%

“Not: 1= Kesinlikle Katılmıyorum 2=Katılmıyorum, 3=Kararsızım, 4=Katılıyorum, 5=Kesinlikle Katılıyorum şeklinde ifade edilmektedir.”

Tablo 10’da görüldüğü üzere öğrencilerin en fazla katılmadıkları ifade UZEOLZ4 olmuş, bu durum ise uzaktan eğitimde verimliliğin sağlanabileceğini göstermektedir.

3.5. Araştırma Kapsamında Test Edilen Hipotezlere Yönelik Elde Edilen Bulgular

Bu başlık altında araştırma kapsamında kurulan hipotezler test edilmiştir. Hipotezlerin test edilebilmesi için ANOVA ve Bağımsız Örneklem T Testi kullanılmıştır. ANOVA analizlerinde varyansların homojenlik durumuna da bakılmıştır. Homejenlik durumu dikkate alınarak yapılan analiz sonuçlarında farklar olması durumunda bu farkın kaynağını tespit edebilmek için Tukey ya da Games-Howell testleri kullanılmıştır. Aşağıda sırasıyla hipotezler ve hipotezlerin test sonuçlarına yer verilmiştir.

➤ H_0 : Cinsiyet ile tüm boyutlar arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

Hipotezi test edilmiş olup Bağımsız Örneklem T Testi sonuçları Tablo 11’de sunulmuştur.

Tablo 11. Cinsiyete Göre Bağımsız Örneklem T Testi Sonuçları

Ölçekler	Cinsiyet	N	Ortalama	Levene		Bağımsız Örneklem T Testi	
				F	p	t	p (2-tailed)
TDDT	Kadın	29	3,5768	0,032	0,859	-1,601	0,115
	Erkek	33	3,9118				
DM	Kadın	29	3,8190	0,584	0,448	-2,129	0,037
	Erkek	33	4,1818				
OZY	Kadın	29	3,1648	3,167	0,080	-3,121	0,003
	Erkek	33	3,8653				
UZEBA	Kadın	29	3,1348	3,575	0,063	-3,063	0,003
	Erkek	33	3,7769				
UZEOL	Kadın	29	3,5134	9,421	0,053	-3,059	0,003
	Erkek	33	4,2593				
UZEOLZ	Kadın	29	3,5586	0,847	0,361	1,268	0,210
	Erkek	33	3,2667				

Tablo 11’de görüldüğü üzere toplam ölçekler düzeyinde Levene testi sonucunda varyansların homojen ($p>0,05$) dağıldığı tespit edilmiştir. Kadın ve erkek öğrenciler arasında farkın anlamlı olup olmadığına alt ölçekler düzeyinde Bağımsız Örneklem T Testi ile bakılmış olup ilgili testin sonucuna göre kadınlar ile erkekler arasında “Ders Memnuniyeti”, “Özyeterlilik”, “Uzaktan Eğitime Bakış Açısı” ve “Uzaktan Eğitimin Olumlu Yönleri” bakımından anlamlı ($p<0,05$) farklılıkların olduğu belirlenmiştir. Dolayısıyla DM, OZY UZEBA ve UZEOL ölçekleri bakımından “ H_0 : Cinsiyet ile tüm boyutlar arasında anlamlı bir farklılık yoktur.” hipotezi reddedilmesine karşın TDDT ile UZEOL açısından ilgili hipotez reddedilememiştir. Sonuç olarak erkeklerin DM, OZY UZEBA ve UZEOL ölçeğindeki ifadelerle vermiş olduğu cevapların ortalaması kadınlara göre daha fazla olduğu tespit edilmiştir.

➤ H_0 : Dersi alma durumu ile tüm boyutlar arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

Hipotezi test edilmiş olup Bağımsız Örneklem T Testi sonuçları Tablo 12’de sunulmuştur.

Tablo 12. Muhasebe 2 Dersini Alma Durumuna Göre Bağımsız Örneklem T Testi Sonuçları

Ölçekler	“Bu dersi alma durumunuz”	N	Mean	Levene		Bağımsız Örneklem T Testi	
				F	P	t	p (2-tailed)
TDDT	İlk defa alıyorum	42	3,6385	0,873	0,354	-1,619	0,111
	Kaldım tekrar alıyorum	20	4,0000				
DM	İlk defa alıyorum	42	4,0119	0,220	0,641	-0,003	0,997
	Kaldım tekrar alıyorum	20	4,0125				
OZY	İlk defa alıyorum	42	3,4153	0,003	0,957	-1,495	0,140
	Kaldım tekrar alıyorum	20	3,7944				
UZEBA	İlk defa alıyorum	42	3,3788	0,830	0,366	-1,276	0,207
	Kaldım tekrar alıyorum	20	3,6818				
UZEOL	İlk defa alıyorum	42	3,8069	0,560	0,457	-1,160	0,251
	Kaldım tekrar alıyorum	20	4,1278				
UZEOLZ	İlk defa alıyorum	42	3,4095	7,155	0,060	0,078	0,938
	Kaldım tekrar alıyorum	20	3,3900				

Tablo 12’de görüldüğü üzere Bağımsız T Testi sonuçlarına göre Muhasebe-2 dersini ilk defa alan öğrenciler ile tekrar alan öğrenciler arasında TDDT, DM, OZY, UZEBA, UZEOL ve UZEOLZ bakımından anlamlı ($p>0,05$ olduğu için) bir farklılık ortaya konulamamıştır. Bundan dolayı “ H_0 : Dersi alma durumu ile tüm boyutlar arasında anlamlı bir farklılık yoktur.” hipotezi reddedilememiştir.

➤ H_0 : COVID-19 pandemisinden sonrada Muhasebe-2 dersini uzaktan eğitim ile almak istenmesi/istenmemesi ile tüm boyutlar arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

Hipotezi test edilmiş olup Bağımsız Örneklem T Testi sonuçları Tablo 13’te sunulmuştur.

Tablo 13. COVID-19 Pandemisinden Sonrasında Muhasebe-2 Dersini Uzaktan Eğitim ile Almak İstenmesi/İstenmemesi Durumuna Göre Bağımsız Örneklem T Testi Sonuçları

Ölçekler	“Muhasebe-2 dersini COVID-19 pandemisi sonrasında uzaktan eğitim sistemiyle almak ister misiniz?”	N	Mean	Levene		Bağımsız Örneklem T Testi	
				F	p	t	p (2-tailed)
TDDT	Evet	36	3,9343	0,001	0,980	2,046	0,045
	Hayır	26	3,5070				
DM	Evet	36	4,1736	0,431	0,514	2,244	0,029
	Hayır	26	3,7885				
OZY	Evet	36	3,9691	0,001	0,975	5,008	0,000
	Hayır	26	2,9402				
UZEBA	Evet	36	3,8636	2,819	0,098	4,750	0,000
	Hayır	26	2,9406				
UZEOL	Evet	36	4,4691	3,306	0,074	6,606	0,000
	Hayır	26	3,1368				
UZEOLZ	Evet	36	3,2278	0,975	0,327	-1,822	0,073
	Hayır	26	3,6462				

Tablo 13’te görüldüğü üzere toplam ölçekler düzeyinde Levene testi sonucunda varyansların homojen ($p>0,05$) dağıldığı belirlenmiştir. COVID-19 pandemisinden sonrasında Muhasebe-2 dersini uzaktan eğitim ile almak

isteyen öğrenciler ile almak istemeyen öğrenciler arasında farkın anlamlı olup olmadığına alt ölçekler düzeyinde Bağımsız Örneklem T Testi ile bakılmış olup ilgili testin sonucuna göre UZEOLZ ölçeği hariç diğer tüm ölçekler boyutunda anlamlı ($p < 0,05$) farklılıkların olduğu belirlenmiştir. Dolayısıyla TDDT, DM, OZY, UZEBA ve UZEOL ölçekleri bakımından “ H_0 : COVID-19 pandemisinden sonrada Muhasebe-2 dersini uzaktan eğitim ile almak istenmesi/istenmemesi ile tüm boyutlar arasında anlamlı bir farklılık yoktur.” hipotezi reddedilmiş, UZEOLZ ölçeği bakımından ise reddedilememiştir.

➤ H_0 : Yaşanılan yer ile tüm boyutlar arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

Hipotezi test edilebilmesi için ilk olarak tüm ölçekler boyutunda varyansların homojen dağıldığının Levene testi ile ortaya konulması gerekmektedir. İlgili testin sonuçları Tablo 14’te sunulmuştur.

Tablo 14. Levene Test Sonuçları

Boyutlar	Levene	p
TDDT	1,887	0,142
DM	2,482	0,070
OZY	1,305	0,281
UZEBA	1,610	0,197
UZEOL	1,823	0,153
UZEOLZ	2,500	0,068

Tablo 14’te görüldüğü tüm ölçekler boyutunda ($p > 0,05$ olduğu için) verilerin homojen dağıldığı tespit edilmiştir. Bu bağlamda ANOVA analizinin anlamlı çıkması durumunda varyanslar homojen olduğundan Tukey testi yapılarak farkın kaynakları ortaya konulması gerekmektedir. Bu doğrultuda ANOVA analiz sonuçları Tablo 15’te sunulmuştur.

Tablo 15. Yaşanılan Yere Göre ANOVA Analiz Sonuçları

Boyutlar		Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	F	p
TDDT	Gruplar Arası	7,938	3	2,646	4,470	0,007*
	Grup İçi	34,336	58	0,592		
	Toplam	42,274	61			
DM	Gruplar Arası	2,965	3	0,988	2,208	0,097
	Grup İçi	25,963	58	0,448		
	Toplam	28,928	61			
OZY	Gruplar Arası	7,557	3	2,519	3,131	0,032*
	Grup İçi	46,670	58	0,805		
	Toplam	54,227	61			
UZEBA	Gruplar Arası	7,494	3	2,498	3,661	0,017*
	Grup İçi	39,575	58	0,682		
	Toplam	47,069	61			
UZEOL	Gruplar Arası	11,425	3	3,808	4,229	0,009*
	Grup İçi	52,226	58	0,900		
	Toplam	63,650	61			
UZEOLZ	Gruplar Arası	6,031	3	2,010	2,627	0,059
	Grup İçi	44,388	58	0,765		
	Toplam	50,419	61			

* $p < 0,05$

Tablo 15’te görüldüğü üzere TDDT, OZY, UZEBA ve UZEOL boyutlarında “ H_0 : Yaşanılan yer ile tüm boyutlar arasında anlamlı bir farklılık yoktur.” hipotezi reddedilirken, DM ve UZEOLZ boyutlarında ilgili hipotez reddedilememiştir. Başka bir ifadeyle öğrencilerin yaşadığı yere göre TDDT, OZY, UZEBA ve UZEOL ölçekleri kapsamında vermiş oldukları cevaplar arasında bir farklılığın olduğu söylenebilir. İlgili farkın kaynağının ortaya konulabilmesi için post hoc (Tukey) testi yapılmış olup sonuçlar Tablo 16’da sunulmuştur.

Tablo 16. Yaşanılan Yere Göre Farklar

Boyut	(I) Yaşanılan Yer	(J) Yaşanılan Yer	Ortalama Farkı (I-J)	Standart Hata	p
TDDT	Büyükşehir	İlçe	-0,60808*	0,22940	0,049
		İl	-0,87576*	0,28095	0,015
OZY	Büyükşehir	İlçe	-0,80370*	0,26744	0,020
UZEBA	Büyükşehir	İlçe	-0,80606*	0,24628	0,009
UZEOL	Büyükşehir	İlçe	-0,98148*	0,28291	0,005

Tablo 16'da görüldüğü üzere TDDT boyutunda büyükşehirde yaşayan öğrencilerle il ve ilçede yaşayan öğrenciler arasında TDDT ortalamalarında anlamlı farklılık vardır. Başka bir ifadeyle büyükşehirde yaşayanların TDDT ölçeğindeki ifadelerine vermiş oldukları cevapların ortalaması ile il ve ilçede yaşayan öğrencilerin söz konusu ölçekteki sorulara vermiş olduğu cevapların ortalamasından daha düşük olduğu ve farkında anlamlı olduğu tespit edilmiştir. Diğer sonuçlar ise OZY, UZEBA ve UZEOL boyutlarında büyükşehirde yaşayan öğrencilerle ilçede yaşayan öğrenciler arasında OZY, UZEBA ve UZEOL ortalamalarında anlamlı farklılıkların belirlenmesidir.

➤ H_0 : Mezun olunan lise türü ile tüm boyutlar arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

Hipotezi test edilebilmesi için ilk olarak tüm ölçekler boyutunda varyansların homojen dağılıp/dağılmadığının Levene testi ile ortaya konulması gerekmektedir. İlgili testin sonuçları Tablo 17'de sunulmuştur.

Tablo 17. Levene Test Sonuçları

Boyut	Levene	df1	df2	p
TDDT	6,866	3	58	0,000
DM	4,325	3	58	0,008
OZY	4,530	3	58	0,006
UZEBA	2,723	3	58	0,052
UZEOL	3,650	3	58	0,018
UZEOLZ	3,780	3	58	0,015

Tablo 17'de görüldüğü üzere UZEBA boyutu hariç tüm boyutlarda $p < 0,05$ olduğu için grupların varyansları homojen olmadığı ve varyanslar arasında fark olduğu tespit edilmiştir. ANOVA analizinin anlamlı çıkabilmesi için varyansların homojen olmadığı durumlarda farkın kaynaklarını tespit edebilmek için Games-Howell testinin, UZEBA boyutunda ise grupların varyansları homojen dağıldığından ve varyanslar arasında fark ($p > 0,05$ olduğu için) ortaya konulmadığından ilgili boyut için ise Tukey testi yapılması gerekmektedir. Bu doğrultuda ANOVA analiz sonuçları Tablo 18'de sunulmuştur.

Tablo 18. Mezun Olunan Lise Türüne Göre ANOVA Analiz Sonuçları

		Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	F	p
TDDT	Gruplar Arası	6,335	3	2,112	3,408	0,023*
	Grup İçi	35,939	58	0,620		
	Toplam	42,274	61			
DM	Gruplar Arası	,486	3	0,162	0,331	0,803
	Grup İçi	28,442	58	0,490		
	Toplam	28,928	61			
OZY	Gruplar Arası	,800	3	0,267	0,290	0,833
	Grup İçi	53,427	58	0,921		
	Toplam	54,227	61			
UZEBA	Gruplar Arası	1,420	3	0,473	0,602	0,617
	Grup İçi	45,649	58	0,787		
	Toplam	47,069	61			
UZEOL	Gruplar Arası	,184	3	0,061	0,056	0,982
	Grup İçi	63,466	58	1,094		
	Toplam	63,650	61			
UZEOLZ	Gruplar Arası	1,855	3	0,618	0,738	0,533
	Grup İçi	48,565	58	0,837		
	Toplam	50,419	61			

Tablo 18’de görüldüğü üzere sadece TDDT boyutunda $p < 0,05$ olup bu nedenle söz konusu boyutta “ H_0 : Mezun olunan lise türü ile tüm boyutlar arasında anlamlı bir farklılık yoktur.” hipotezi reddedilmiştir. Diğer boyutlarda ise ilgili hipotez reddedilememiştir. Sonuç olarak mezun olunan lise türüne göre TDDT ölçeğinde verilen cevapların ortalaması arasında anlamlı bir farklılık ortaya konmuştur. Söz konusu farklılığın kaynağının belirlenebilmesi için ise Games-Howell testi yapılmış olup sonuçlar Tablo 19’da sunulmuştur.

Tablo 19. Mezun Olunan Lise Türüne Göre Farklar

Boyut	(I) Mezun olunan lise	(J) Mezun olunan lise	Ortalama Farkı (I-J)	Standart Hata	p
TDDT	Meslek Lisesi	Anadolu Lisesi	0,88442*	0,28226	0,014

Tablo 19’da görüldüğü üzere Meslek Lisesi mezunu öğrenciler ile Anadolu Lisesi mezunu öğrenciler arasında TDDT ortalamaları arasında anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir. Sonuç olarak Meslek Lisesinden mezun öğrencilerin TDDT boyutundaki cevaplarının ortalaması Anadolu Lisesi mezunu öğrencilere göre istatistiksel olarak anlamlı bir şekilde daha yüksektir.

➤ H_0 : Lisans eğitiminden sonra muhasebe mesleğinin seçilme durumu ile tüm boyutlar arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

Hipotezi test edilebilmesi için ilk olarak tüm ölçekler boyutunda varyansların homojen dağılıp/dağılmadığının Levene testi ile ortaya konulması gerekmektedir. İlgili testin sonuçları Tablo 20’de sunulmuştur.

Tablo 20. Levene Test Sonuçları

Boyut	Levene	df1	df2	p
TDDT	3,814	2	59	0,028
DM	0,289	2	59	0,750
OZY	0,651	2	59	0,525
UZEBA	1,818	2	59	0,171
UZEOL	1,608	2	59	0,209
UZEOLZ	1,339	2	59	0,270

Tablo 20’de görüldüğü üzere TDDT boyutu hariç tüm boyutlarda $p > 0,05$ olduğu için grupların varyansları homojen olduğu ve varyanslar arasında fark olmadığı tespit edilmiştir. ANOVA analizinin anlamlı çıkabilmesi için varyansların homojen olduğu durumlarda farkın kaynaklarını tespit edebilmek için Tukey testinin, TDDT boyutunda ise grupların varyansları homojen dağılmadığı ve varyanslar arasında fark ($p < 0,05$ olduğu için) ortaya konulduğundan ilgili boyut için ise Games-Howell testi yapılması gerekmektedir. Bu doğrultuda ANOVA analiz sonuçları Tablo 21’de sunulmuştur.

Tablo 21. Lisans Eğitiminden Sonra Muhasebe Mesleğini Seçme Durumuna Göre ANOVA Analiz Sonuçları

		Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	F	p
TDDT	Gruplar Arası	8,555	2	4,277	7,484	0,001*
	Grup İçi	33,720	59	0,572		
	Toplam	42,274	61			
DM	Gruplar Arası	7,817	2	3,908	10,922	0,000*
	Grup İçi	21,112	59	0,358		
	Toplam	28,928	61			
OZY	Gruplar Arası	14,632	2	7,316	10,902	0,000*
	Grup İçi	39,595	59	0,671		
	Toplam	54,227	61			
UZEBA	Gruplar Arası	10,768	2	5,384	8,750	0,000*
	Grup İçi	36,301	59	0,615		
	Toplam	47,069	61			
UZEOL	Gruplar Arası	17,303	2	8,651	11,013	0,000*
	Grup İçi	46,347	59	0,786		
	Toplam	63,650	61			
UZEOLZ	Gruplar Arası	6,739	2	3,370	4,552	0,015*
	Grup İçi	43,680	59	0,740		
	Toplam	50,419	61			

Tablo 21’de görüldüğü üzere tüm boyutlarda $p < 0,05$ olup bu nedenle tüm boyutlarda “ H_0 : Lisans eğitiminden sonra muhasebe mesleğinin seçilme durumu ile tüm boyutlar arasında anlamlı bir farklılık yoktur.” hipotezi reddedilmiştir. Başka bir ifadeyle lisans eğitiminden sonra muhasebe mesleğinin seçilme durumu göre TDDT, DM, OZY, UZEBA, UZEOL ve UZEOLZ ölçeğinde öğrencilerin verdikleri cevapların ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık vardır. Bu farkların kaynağını belirlemek için ise post hoc (Tukey ve Games-Howell) testi yapılması gerekmektedir. İlgili testler yapılmış olup sonuçları Tablo 22’de sunulmuştur.

Tablo 22. Lisans Eğitiminden Sonra Muhasebe Mesleğini Seçme Durumuna Göre Farklar

Boyut	(I) “Mezun olduğunuzda muhasebe mesleğini seçme durumunuz”	(J) “Mezun olduğunuzda muhasebe mesleğini seçme durumunuz”	Ortalama Farkı (I-J)	Standart Hata	p
TDDT	İstemiyorum	İstiyorum	-0,92562*	0,22414	0,001
		Kararsızım	-0,61265*	0,21681	0,019
DM	İstemiyorum	İstiyorum	-0,80682*	0,21286	0,001
		Kararsızım	-0,65761*	0,16834	0,001
OZY	İstemiyorum	İstiyorum	-1,10317*	0,29151	0,001
		Kararsızım	-0,90028*	0,23053	0,001
UZEBA	İstemiyorum	İstiyorum	-1,01712*	0,27912	0,002
		Kararsızım	-0,71062*	0,22074	0,006
UZEOL	İstemiyorum	İstiyorum	-1,25469*	0,31539	0,001
		Kararsızım	-0,93409*	0,24942	0,001
UZEOLZ	İstemiyorum	İstiyorum	0,90000*	0,30618	0,013
UZEOLZ	Kararsızım	İstiyorum	0,80000*	0,31542	0,036

Tablo 22’de görüldüğü üzere lisans eğitiminden sonra muhasebe mesleğini seçmek istemeyen öğrencilerin TDDT, DM, OZY, UZEBA ve UZEOL ölçeğindeki cevaplarının ortalaması ile isteyen ve kararsız olan öğrencilere göre daha düşük olduğu ve aradaki farkın anlamlı olduğu ortaya konmuştur.

➤ H_0 : Normal şartlarda Muhasebe-2 dersi için farklı yöntemlerin seçilmesi durumu ile tüm boyutlar arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

Hipotezi test edilebilmesi için ilk olarak tüm ölçekler boyutunda varyansların homojen dağılıp/dağılmadığının Levene testi ile ortaya konulması gerekmektedir. İlgili testin sonuçları Tablo 23’te sunulmuştur.

Tablo 23. Levene Test Sonuçları

Boyut	Levene	df1	df2	p
TDDT	0,911	2	59	0,408
DM	0,489	2	59	0,616
OZY	0,499	2	59	0,609
UZEBA	4,057	2	59	0,022
UZEOL	6,372	2	59	0,003
UZEOLZ	4,615	2	59	0,014

UZEBA, UZEOL ve UZEOLZ boyutlarında $p < 0,05$ olduğu için grupların varyansları homojen olmadığı ve varyanslar arasında fark olduğu, TDDT, DM ve OZY boyutlarında ise grupların varyansları homojen dağıldığı ve varyanslar arasında fark ($p > 0,05$ olduğu için) olduğu tespit edilmiştir.

ANOVA analizinin anlamlı çıkabilmesi için varyansların homojen olmadığı durumlarda farkın kaynaklarını tespit edebilmek için Games-Howell testi, varyansların homojen olduğu durumlarda farkın kaynaklarını tespit edebilmek için Tukey testi yapılması gerekmektedir. Bu doğrultuda ANOVA analiz sonuçları Tablo 24’te sunulmuştur.

Tablo 24. Normal Şartlarda Muhasebe-2 Dersi için Farklı Yöntemlerin Seçilmesi Durumu Göre ANOVA Analiz Sonuçları

		Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	F	p
TDDT	Gruplar Arası	2,956	2	1,478	2,218	0,118
	Grup İçi	39,318	59	0,666		
	Toplam	42,274	61			
DM	Gruplar Arası	0,000	2	0,000	0,000	1,000
	Grup İçi	28,928	59	0,490		
	Toplam	28,928	61			
OZY	Gruplar Arası	10,675	2	5,338	7,231	0,002*
	Grup İçi	43,552	59	0,738		
	Toplam	54,227	61			
UZEBA	Gruplar Arası	8,606	2	4,303	6,601	0,003*
	Grup İçi	38,463	59	0,652		
	Toplam	47,069	61			
UZEOL	Gruplar Arası	18,916	2	9,458	12,475	0,000*
	Grup İçi	44,734	59	0,758		
	Toplam	63,650	61			
UZEOLZ	Gruplar Arası	0,573	2	0,286	0,339	0,714
	Grup İçi	49,846	59	0,845		
	Toplam	50,419	61			

Tablo 24’te görüldüğü üzere OZY, UZEBA ve UZEOL boyutlarında $p < 0,05$ olduğundan söz konusu boyutlarda “ H_0 : Normal şartlarda Muhasebe-2 dersi için farklı yöntemlerin seçilmesi durumu ile tüm boyutlar arasında anlamlı bir farklılık yoktur.” hipotezi reddedilmiştir. TDDT, DM ve UZEOLZ boyutlarında ise ilgili hipotez reddedilememiştir. Normal şartlarda Muhasebe-2 dersi için farklı yöntemlerin seçilmesi durumuna göre OZY, UZEBA ve UZEOL ölçeğinde öğrencilerin vermiş oldukları cevapların ortalamaları arasında bir fark olduğu belirlenmiştir. Bu farkın kaynağının tespit edilebilmesi için ise homojen dağılıma göre Games-Howell testi ile Tukey testi yapılması gerekmektedir. Bu doğrultuda ilgili testler yapılmış olup sonuçlar Tablo 25’te sunulmuştur.

Tablo 25. Normal Şartlarda Muhasebe-2 Dersi için Farklı Yöntemlerin Seçilmesi Durumu Göre Farklar

Boyut	(I) “Normal şartlar altında bu dersin yürütülmesinde hangi yöntemi tercih edersiniz”	(J) “Normal şartlar altında bu dersin yürütülmesinde hangi yöntemi tercih edersiniz”	Ortalama Farkı (I-J)	Standart Hata	p
OZY	Çevrimiçi (online)/ uzaktan eğitim yönetimi	Sınıfta yüz yüze eğitim	1,06530*	0,25915	0,001
		Karma-(uzaktan eğitim ve yüz yüze eğitim)	0,65852*	0,24977	0,031
UZEBA	Çevrimiçi (online)/ uzaktan eğitim yönetimi	Sınıfta yüz yüze eğitim	0,96491*	0,26557	0,002
		Sınıfta yüz yüze eğitim yöntemi	1,40611*	0,28640	0,000
UZEOL	Çevrimiçi (online)/ uzaktan eğitim yönetimi	Sınıfta yüz yüze eğitim	0,92938*	0,26917	0,003
		Karma-(uzaktan eğitim ve yüz yüze eğitim)			

Tablo 25’te görüldüğü üzere OZY ve UZEOL boyutlarında çevrimiçi (online)/ uzaktan eğitim yönetimini seçen öğrencilerin cevapların ortalaması, sınıfta yüz yüze eğitim yöntemi ve karma-(uzaktan eğitim ve yüz yüze eğitim) yöntemi seçen öğrencilerin cevaplarının ortalamasına göre daha yüksek olduğu ve cevapların ortalamaları arasındaki farkın anlamlı olduğu tespit edilmiştir. Keza UZEBA boyutunda da çevrimiçi (online)/ uzaktan eğitim yönetimini seçen öğrencilerin cevapların ortalaması, sınıfta yüz yüze eğitim yöntemi seçen öğrencilerin cevaplarının ortalamasına göre daha yüksek olduğu ve cevapların ortalamaları arasındaki farkın anlamlı olduğu belirlenmiştir.

➤ H_0 : Genel olarak uzaktan eğitim sisteminden memnuniyet düzeyi ile tüm boyutlar arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

Hipotezi test edilebilmesi için ilk olarak tüm ölçekler boyutunda varyansların homojen dağılıp/dağılmadığının Levene testi ile ortaya konulması gerekmektedir. İlgili testin sonuçları Tablo 26’da sunulmuştur.

Tablo 26. Levene Test Sonuçları

Boyut	Levene	df1	df2	p
TDDT	7,409	4	57	0,000
DM	2,144	4	57	0,087
OZY	3,412	4	57	0,014
UZEBA	6,624	4	57	0,000
UZEOL	9,306	4	57	0,000
UZEOLZ	11,177	4	57	0,000

Tablo 26’da görüldüğü üzere DM boyutu hariç tüm boyutlarda $p < 0,05$ olduğu için grupların varyansları homojen olmadığı ve varyanslar arasında fark olduğu tespit edilmiştir. ANOVA analizinin anlamlı çıkabilmesi için varyansların homojen olmadığı durumlarda farkın kaynaklarını tespit edebilmek için Games-Howell testinin, DM boyutunda ise grupların varyansları homojen dağıldığından ve varyanslar arasında fark ($p > 0,05$ olduğu için) ortaya konulmadığından ilgili boyut için ise Tukey testi yapılması gerekmektedir. Bu doğrultuda ANOVA analiz sonuçları Tablo 27’de sunulmuştur.

Tablo 27. Genel Olarak Uzaktan Eğitim Sisteminden Memnuniyet Düzeyine Göre ANOVA Analiz Sonuçları

		Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	F	p
TDDT	Gruplar Arası	14,346	4	3,586	7,319	0,000*
	Grup İçi	27,929	57	0,490		
	Toplam	42,274	61			
DM	Gruplar Arası	5,270	4	1,318	3,175	0,020*
	Grup İçi	23,658	57	0,415		
	Toplam	28,928	61			
OZY	Gruplar Arası	19,958	4	4,990	8,299	0,000*
	Grup İçi	34,269	57	0,601		
	Toplam	54,227	61			
UZEBA	Gruplar Arası	17,106	4	4,276	8,135	0,000*
	Grup İçi	29,964	57	0,526		
	Toplam	47,069	61			
UZEOL	Gruplar Arası	21,346	4	5,336	7,190	0,000*
	Grup İçi	42,305	57	0,742		
	Toplam	63,650	61			
UZEOLZ	Gruplar Arası	2,690	4	0,672	0,803	0,528
	Grup İçi	47,729	57	0,837		
	Toplam	50,419	61			

Tablo 27’de görüldüğü üzere UZEOLZ boyutu hariç tüm boyutlarda $p < 0,05$ olduğundan TDDT, DM, OZY, UZEBA ve UZEOL boyutlarında “ H_0 : Genel olarak uzaktan eğitim sisteminden memnuniyet düzeyi ile tüm boyutlar arasında anlamlı bir farklılık yoktur.” hipotezi reddedilmiştir.

UZEOLZ boyutunda ise ilgili hipotez reddedilememiştir. Genel olarak uzaktan eğitim sisteminden memnuniyet düzeyine göre TDDT, DM, OZY, UZEBA ve UZEOL ölçeğinde öğrencilerin vermiş oldukları cevapların ortalamaları arasında bir fark olduğu belirlenmiştir. Bu farkın kaynağının tespit edilebilmesi için ise homojen dağılım göre Games-Howell testi ile Tukey testi yapılması gerekmektedir. Bu doğrultuda ilgili testler yapılmış olup sonuçlar Tablo 28’de sunulmuştur.

Tablo 28. Genel Olarak Uzaktan Eğitim Sisteminden Memnuniyet Düzeyine Göre Farklar

Boyut	(I) Genel olarak uzaktan eğitimden memnuniyet düzeyinizi belirtiniz	(J) Genel olarak uzaktan eğitimden memnuniyet düzeyinizi belirtiniz	Ortalama Farkı (I-J)	Standart Hata	p
TDDT	Çok Yüksek	Çok Düşük	1,94481*	0,46577	0,023
		Orta	0,99310*	0,12011	0,000
		Yüksek	0,86423*	0,19893	0,007
DM	Çok Yüksek	Orta	0,91741*	0,26882	0,010
OY	Yüksek	Orta	0,80650*	0,23676	0,022
OY	Çok Yüksek	Çok Düşük	1,90278*	0,48437	0,025
		Düşük	1,47222*	0,33140	0,042
		Orta	1,50347*	0,19145	0,000
BA	Çok Yüksek	Çok Düşük	2,07468*	0,53311	0,027
		Orta	1,22524*	0,17505	0,000
		Yüksek	1,15112*	0,20915	0,000
OLUM	Çok Yüksek	Çok Düşük	2,15278*	0,56964	0,039
		Orta	1,17361*	0,13386	0,000
		Yüksek	0,58586*	0,15064	0,020

Tablo 28’de görüldüğü üzere genel olarak TDDT, DM, OZY UZEBA ve UZEOL boyutlarında uzaktan eğitimde memnuniyeti çok yüksek olan öğrencilerin cevapların ortalaması, çok düşük, düşük, orta ya da yüksek seçen öğrencilerin cevaplarının ortalamasına göre daha yüksek olduğu ve cevapların ortalamaları arasındaki farkın anlamlı olduğu tespit edilmiştir.

4. SONUÇ

Dünya sağlığını derinden etkileyen COVID-19 pandemisi, başta sağlık sektörü olmak üzere birçok sektörü olumsuz etkilemiştir. Şüphesiz COVID-19 sürecinde en fazla olumsuz etkilen sektörlerden birisi de eğitim sektörü olmuştur. Dünya Sağlık Örgütü’nün 11 Mart 2020 tarihinde COVID-19 pandemi olarak ilan etmesi ise ülkeleri zorunlu olarak birtakım tedbirler alamaya sevk etmiştir. Türkiye’de COVID-19’un pandemi olarak ilan edildiği söz konusu tarihte ilk vakada kayıtlara geçmiştir. 16 Mart 2020 tarihinde Türkiye’de eğitim-öğretim faaliyetlerine üç haftalık zorunlu bir ara verilmiştir. COVID-19 pandemisinin hızla yayılmasından dolayı birçok ülkede olduğu gibi Türkiye’de de özel ve kamuya bağlı eğitim kurumları kapatılmak zorunda kalmıştır. 23 Mart 2020 tarihinde YÖK Türkiye’deki üniversitelerin 2019-2020 bahar döneminde eğitim-öğretim faaliyetlerini yüz yüze eğitim yerine uzaktan eğitime göre yürütülmesi hususunda karar almıştır. Nitekim üniversiteler söz konusu dönemdeki eğitim-öğretim faaliyetlerini uzaktan eğitim aracılığıyla tamamlamışlardır.

Bu çalışmada COVID-19 döneminde uzaktan muhasebe eğitimi alan öğrencilerin, muhasebe dersine ve uzaktan eğitime yönelik görüşlerinin belirlenmesi ve değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Araştırmada yöntem olarak anket kullanılmış olup anket formunda “Teknik Destek ve Ders Takibi”, “Ders Memnuniyeti”, “Özyeterlilik”, “Uzaktan Eğitime Bakış Açısı” ve “Uzaktan Eğitimin Olumlu-Olumsuz Yönleri” kapsamında alt ölçeklerde öğrencilere sorular yöneltilmiştir. Araştırmanın örneklemini, Karadeniz Teknik Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü’ndeki Muhasebe-2 dersini uzaktan eğitim ile almış 62 öğrencidir. Toplanan veriler ise SPSS 22 paket programı aracılığıyla tanımlayıcı istatistikleri ortaya konulmuş ve araştırma kapsamında toplam 8 ana hipotez ve bu ana hipotez altında yer alan 48 alt hipotez test edilmiştir. Hipotezlerin sınanması için Bağımsız Örneklem T Testi ile ANOVA analizinden yararlanılmıştır.

Çalışmanın sonucunda kadınlar ile erkekler arasında “Ders Memnuniyeti”, “Özyeterlilik”, “Uzaktan Eğitime Bakış Açısı” ve “Uzaktan Eğitimin Olumlu Yönleri” bakımından anlamlı farklılıkların olduğu tespit edilmiştir. Muhasebe-2 dersini ilk defa alan öğrenciler ile tekrar alan öğrenciler arasında “Teknik Destek ve Ders Takibi”, “Ders Memnuniyeti”, “Özyeterlilik”, “Uzaktan Eğitime Bakış Açısı”, “Uzaktan Eğitimin Olumlu-Olumsuz Yönleri” bakımından anlamlı bir farklılık ortaya konulamamıştır. COVID-19 pandeminden sonra Muhasebe-2 dersini uzaktan eğitim ile almak isteyen öğrenciler ile almak istemeyen öğrenciler arasında “Uzaktan Eğitimin Olumsuz Yönleri” ölçeği hariç diğer tüm ölçekler boyutunda anlamlı farklılıkların olduğu belirlenmiştir. “Teknik Destek ve Ders Takibi”, “Özyeterlilik”, “Uzaktan Eğitime Bakış Açısı”, “Uzaktan Eğitimin Olumlu Yönleri”

boyutlarında yaşananlara göre anlamlı farklılıklar ortaya konmuştur. Meslek Lisesi mezunu öğrenciler ile Anadolu Lisesi mezunu öğrenciler arasında “Teknik Destek ve Ders Takibi” boyutundaki cevapların ortalamaları arasında anlamlı farklılıklar olduğu belirlenmiştir. Lisans eğitiminden sonra muhasebe mesleğini seçmek istemeyen öğrencilerin “Teknik Destek ve Ders Takibi”, “Ders Memnuniyeti”, “Özyeterlilik”, “Uzaktan Eğitime Bakış Açısı”, “Uzaktan Eğitimin Olumlu Yönleri” ölçeklerindeki cevapların ortalaması ile isteyen ve kararsız olan öğrencilere göre daha düşük olduğu ve aradaki farkın anlamlı olduğu ortaya konmuştur. “Özyeterlilik” ve “Uzaktan Eğitimin Olumlu Yönleri” boyutlarında çevrimiçi (online)/ uzaktan eğitim yönetimini seçen öğrencilerin cevaplarının ortalaması, sınıfta yüz yüze eğitim yöntemi ve karma-(uzaktan eğitim ve yüz yüze eğitim) yöntemi seçen öğrencilerin cevaplarının ortalamasına göre daha yüksek olduğu ve cevapların ortalamaları arasındaki farkın anlamlı olduğu tespit edilmiştir. Genel olarak uzaktan eğitim sisteminden memnuniyet düzeyine göre “Teknik Destek ve Ders Takibi”, “Ders Memnuniyeti”, “Özyeterlilik”, “Uzaktan Eğitime Bakış Açısı”, “Uzaktan Eğitimin Olumlu Yönleri” ölçeklerinde öğrencilerin vermiş oldukları cevapların ortalamaları arasında bir fark olduğu belirlenmiştir. “Teknik Destek ve Ders Takibi”, “Ders Memnuniyeti”, “Özyeterlilik”, “Uzaktan Eğitime Bakış Açısı”, “Uzaktan Eğitimin Olumlu Yönleri” boyutlarında uzaktan eğitimde memnuniyeti çok yüksek olan öğrencilerin cevapların ortalaması, çok düşük, düşük, orta ya da yüksek seçen öğrencilerin cevaplarının ortalamasına göre daha yüksek olduğu ve cevapların ortalamaları arasındaki farkın anlamlı olduğu tespit edilmiştir. Bu çalışmanın bulguları literatürdeki çalışmaların (Afşar ve Büyükdoğan, 2020; Seçmeli ve Kurnaz, 2020; Ezin, 2021; Şeker, 2021; Yelgen, 2021, Aslan Çetin ve diğerleri, 2022) bulgularıyla kısmen uyumluluk gösterdiği ifade edilebilir.

Sonuç olarak bu çalışma kapsamında öğrencilerin uzaktan eğitim ile almış oldukları Muhasebe-2 dersine yönelik hem dersi hem de uzaktan eğitim modelini değerlendirilme imkânı olmuştur. Buradan hareketle öğrencilerin anketteki alt ölçek boyutlarında; “Teknik Destek ve Ders Takibi”, “Ders Memnuniyeti”, “Özyeterlilik”, “Uzaktan Eğitimin Olumlu-Olumsuz Yönleri” ile ilgili ifadelerle genellikle katıldıkları, ancak “Uzaktan Eğitime Bakış Açısı” ile ilgili ifadelerde kararsız kaldıkları tespit edilmiştir. Dolayısıyla bundan sonraki yapılacak çalışmalarda öğrencilerin “Uzaktan Eğitime Bakış Açısı” ile ilgili derinlemesine bir analiz yapılması önerilebilir.

Hakem Değerlendirmesi: Dış bağımsız.

Çıkar Çatışması: Yazarlar çıkar çatışması bildirmemiştir.

Finansal Destek: Yazarlar bu çalışma için finansal destek almadığını beyan etmiştir.

Etik Onay: Bu çalışma için etik onay, T.C. Trabzon Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma ve Yayın Etik Kurulu'ndan 18.11.2022 tarih ve 2022-11/2.12 sayılı olarak alınmıştır.

Yazar Katkısı: Oğuz Yusuf Atasel (%100)

Peer-review: Externally peer-reviewed.

Conflict of Interest: The authors declare that there is no conflict of interest.

Funding: The authors received no financial support for the research, authorship and/or publication of this article.

Ethical Approval: The approval of the T.C. Trabzon University Social and Humanities Research and Publication Ethical Committee no 2022-11/2.12 dated 18.11.2022 was obtained for this study.

Author Contributions: Oğuz Yusuf Atasel (100%)

KAYNAKÇA

- Afşar, B. ve Büyükdoğan, B. (2020). Covid-19 pandemisi döneminde İİBF ve SBBF öğrencilerinin uzaktan eğitim hakkındaki değerlendirmeleri. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (5), 161-182.
- Akgün, A. İ. (2020). COVID-19 sürecinde acil durum uzaktan eğitimi yoluyla verilen muhasebe eğitimine yönelik öğrenci görüşleri. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 6(4), 208-236. doi:
- Aslan Çetin, F. A., Öztürk, S. ve Akarsu, O. N. (2022). Pandemi sürecinde öğrencilerin “uzaktan eğitim” ve “uzaktan muhasebe eğitimi” ne yönelik bakış açıları. *MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 11(2), 498-510.
- Atabay, İ. (2022). Uzaktan eğitim yoluyla muhasebe eğitiminde bireysel yenilikçilik, öz yeterlilik ve öz motivasyonun memnuniyete etkisi. *Muhasebe ve Finans İncelemeleri Dergisi*, 5(2), 123–132. doi: 10.32951/mufider.1105373.

- Atasel, O., Y. ve Şeker, Y. (2017). Uluslararası eğitim standartları ve uygulama açıklamaları kapsamında Türkiye’de muhasebe meslek sınavları ve eğitimlerinde bilgi teknolojilerine yeterli önem veriliyor mu?. (Ed. B. Ayhan, M. Ay, S. Avşaroğlu & Ş. Akpınar), *Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları 2017* içinde. Çizgi Kitabevi Konya, 397-407.
- Avcı İ. & Yıldız E. (2021). Covid-19 pandemi sürecinde uzaktan eğitimi kullanan öğrencilerin memnuniyet ve davranışlarının teknoloji kabul modeli çerçevesinde incelenmesi. *Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Elektronik Dergisi*, 12(3), 814-830.
- Ayyıldız Ülker S., Günlük, M., ve Erbey, S. N. (2006). Muhasebe öğretim elemanlarının uzaktan eğitim ve uzaktan muhasebe eğitimine yönelik tutumları üzerine bir araştırma. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (32), 1-14.
- Bozkurt, A. (2017). Türkiye’de uzaktan eğitimin dünü, bugünü ve yarını. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 3(2), 85-124.
- Bülbül, S., Ayanoğlu, Y. ve Yanık, S. S. (2022). COVID-19 pandemisi sürecinde uzaktan eğitim ve muhasebe eğitimine ilişkin öğrenci algılarının değerlendirilmesine yönelik bir araştırma. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi*, 25 (25. Yıl Özel Sayısı), 444-458.
- Çankaya, F., ve Dinç, E. (2009). Powerpoint ve klasik usulde muhasebe eğitimi alan öğrenciler arasındaki farklılıkların tespiti: Karadeniz Teknik Üniversitesinde bir araştırma. *Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (17), 27-52.
- Daştan, A. (2008). *Bilgi ve eğitim teknolojilerinde yaşanan gelişmelerin muhasebe eğitimine etkisi: Türkiye değerlendirmesi*. Ankara: Sermaye Piyasası Kurulu, Yayın No:209.
- Ezin, Y. (2021). COVID 19 sürecinde üniversitelerde uzaktan muhasebe eğitiminin swot analiz tekniği ile değerlendirilmesi. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (92), 73-90. doi: 10.25095/mufad.937725.
- Gerekan, B. ve Atasel, O., Y. (2021). Muhasebe eğitiminde kavram haritası ve uzaktan eğitim modelinin akademik başarı üzerine etkisi. *Hitit Sosyal Bilimler Dergisi*, 14(2), 520-535. doi: 10.17218/hititsbd.985612
- Güner, M. (2022). Pandemi döneminde muhasebe derslerinin uzaktan öğretim yöntemiyle yürütülmesine yönelik öğrenci algıları üzerine bir araştırma. *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, 24 (COVID-19 Özel Sayısı), ÖS150-ÖS173. doi: 10.31460/mbdd.1039380.
- Güngör Karyağdı, N. (2020). COVID-19 salgın döneminde muhasebe ve finans grubu dersleri veren akademisyenlerin uzaktan eğitimde yaşadığı sorunların incelenmesi: BEU örneği. *Uluslararası Sosyal Bilimler Akademi Dergisi*, (4), 1253-1275.
- Güngör Karyağdı, N. ve Yolci, M. (2021). Covid-19 pandemi sürecinde muhasebe derslerinin uzaktan eğitimle verilmesine yönelik bir çalışma: Ağrı İbrahim Çeçen ve Bitlis Eren Üniversitesinde bir araştırma. *Oltu Beşeri ve Sosyal Bilimler Fakültesi Dergisi*, 2(2), 237-257.
- Kalaycı, Ş. (Ed.). (2014). *SPSS uygulamalı çok değişkenli istatistik teknikleri*. Ankara: Asil Yayın Dağıtım.
- Karakaya, G. (2020). Covid-19 salgını sonrası muhasebe derslerinin uzaktan eğitim kapsamında verilmesi üzerine değerlendirmeler: Finansal muhasebe Örneği. S. Öz, D. Celayir ve F. S. Onursal (Ed.ler), *Pandemi sonrası yeni dünya düzeninde teknoloji yönetimi ve insani dijitalizasyon* (içinde ss. 586- 600). İstanbul: Yalın Yayıncılık.
- Karakuş, İ. ve Yanpar Yelken, T. (2020). Uzaktan eğitim alan üniversite öğrencilerinin sosyal bulunuşluk ile işlemsel uzaklıkları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Kastamonu Education Journal*, 28(1), 171-185. doi:10.24106/kefdergi.3506.
- Karcıoğlu, R., Kılıçarslan, Ş., ve Çelik, K. (2022). COVID-19 pandemi döneminde lisans öğrencilerinin uzaktan eğitim kapsamında muhasebe derslerine yönelik bakış açıları üzerine bir araştırma. *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(1), 1-22.
- Kelek, B. S. ve Topal, B. G. (2020). Pandemi sürecinde üniversitelerde uzaktan eğitim uygulamaları: İstanbul ve doğu anadolu bölgesi analizi, S. Öz, D. Celayir ve F. S. Onursal (Ed.ler), *Pandemi sonrası yeni dünya düzeninde teknoloji yönetimi ve insani dijitalizasyon* (içinde ss. 601-637). İstanbul: Yalın Yayıncılık.
- Kurnaz, E. ve Serçemeli, M. (2020). COVID-19 pandemi döneminde akademisyenlerin uzaktan eğitim ve muhasebe eğitimine yönelik bakış açıları üzerine bir araştırma. *USBAD Uluslararası Sosyal Bilimler Akademi Dergisi* 2(3), 262-288.

-
- Lazim, C.S.L., Ismail, N.D.B., ve Tazilah, M.D.A. (2021). Application of technology acceptance model (TAM) towards online learning during Covid-19 pandemic: Accounting students perspective. *International Journal of Business, Economics and Law*, 24(1), 13-20.
- Öztürk Yöndemli, S., ve Saygın Yücel, T. (2022). Uzaktan eğitimde öğrencilere sunulan olanakların, uzaktan muhasebe eğitiminde zorluk ve fayda algılamasına etkisi. *Alanya Akademik Bakış*, 6(2), 2413-2437. doi: 10.29023/alanyaakademik.1061880.
- Saban, M., Vargün, H., Özcan, M., ve Günlük, M. (2022). Muhasebe akademisyenlerinin dijital okuryazarlık ve uzaktan eğitim memnuniyet düzeylerinin uzaktan eğitimin etkinliği üzerinde etkisi. Alagöz, A. (Ed.), *Dijital çağda muhasebe eğitiminden beklentiler* (içinde ss.55-64), Nobel, Ankara.
- Serçemeli, M., ve Kurnaz, E. (2020). COVID-19 pandemi döneminde öğrencilerin uzaktan eğitim ve uzaktan muhasebe eğitimine yönelik bakış açıları üzerine bir araştırma. *Uluslararası Sosyal Bilimler Akademik Araştırmalar Dergisi*, 4(1), 40-53.
- Şeker, Y. (2021). COVID-19 pandemi sürecinde uzaktan eğitim sistemi ve uzaktan muhasebe öğretimine ilişkin öğrencilerin görüşleri üzerine bir araştırma. Karabulut Ş. (Ed.) *Muhasebe Konularında Bilimsel Yaklaşım ve Araştırmalar* (içinde ss. 345-375), Gazi Kitabevi, Ankara.
- Şeker, Y., ve Atasel, O. Y. (2022). COVID-19 pandemisinin BIST Ulaştırma Endeksi'ndeki şirketler üzerindeki etkilerine yönelik bir araştırma. *Kırklareli Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 11(1), 52-74. doi: 10.53306/klujfeas.1062837.
- Tuğay, O. (2021). Üniversite öğrencilerinin COVID-19 sürecinde uzaktan eğitimle almış oldukları muhasebe dersleri ile ilgili bakış açıları üzerine bir araştırma. *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, 23(2), 380-396. doi: 10.31460/mbdd.801495.
- Yardımcıoğlu, M., Şıtak, B. ve Yörük, A. (2021). Meslek yüksekokulu öğrencilerinin muhasebe eğitimine karşı tutumlarının COVID-19 pandemi döneminde incelenmesi. *Uluslararası Sosyal Bilimler ve Eğitim Dergisi*, 3(4), 155-180.
- Yelgen, E. (2021). Muhasebe eğitiminde zorluklar: COVID-19 ve dijitalleşme. *Uluslararası Sosyal Bilimlerde Yenilikçi Yaklaşımlar Dergisi*, 5(3), 134-155. doi: 10.29329/ijiasos.2021.370.2.
- Yılmaz İnce, E., Kabul, A., ve Diler, İ. (2020). Distance education in higher education in the COVID-19 pandemic process: A case of Isparta Applied Sciences University. *International Journal of Technology in Education and Science (IJTES)*, 4(4), 343-351.

SUMMARY

The aim of this study is to determine and evaluate the opinions of the students who received accounting education during the COVID-19 process, towards the accounting course and distance education. For this purpose, a survey has been applied to the students of Karadeniz Technical University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Department of Business Administration. The survey questions cover demographic information, the technical situation of distance education, the conduct of the accounting course with distance education, the positive and negative aspects of distance education, and finally, course satisfaction and self-efficacy. Furthermore, to compare distance education and face-to-face education, the surveyed students had previously taken traditional face-to-face education and accounting courses. The following sections of the study include literature research, research, findings, and results.

The survey method has been used in the study, and students have been asked questions in the survey form about "Technical Support and Course Follow-up", "Lesson Satisfaction", "Self-Efficacy", "Perspective on Distance Education", and "Positive and Negative Aspects of Distance Education". The research sample consists of 62 students who completed the Accounting-2 course via distance education at Karadeniz Technical University, Faculty of Economics and Administrative Sciences, Department of Business Administration. The descriptive statistics of the collected data have been revealed using the SPSS 22 package program, and within the scope of the research, a total of 8 main hypotheses and 48 sub-hypotheses under this main hypothesis have been tested. The hypotheses have been tested using the Independent Sample T Test and ANOVA analysis.

According to the findings of the study, there are significant differences between men and women in terms of "Course Satisfaction", "Self-Efficacy", "Perspective on Distance Education", and "Positive Aspects of Distance Education". There has been a significant difference in terms of "Technical Support and Course Follow-up", "Lesson Satisfaction", "Self-Efficacy", "Perspective on Distance Education", and "Positive and Negative Aspects of Distance Education" between students who took the Accounting-2 course for the first time and students who took it again. After the COVID-19 pandemic, it was determined that there has been significant differences in all other scales except the "Negative Aspects of Distance Education" scale between the students who want to take the Accounting-2 course with distance education and those who did not. Significant differences have been found in the dimensions of "Technical Support and Course Follow-up", "Self-efficacy", "Perspective on Distance Education", "Positive Aspects of Distance Education" according to the place of residence. There have been significant differences in the average answers in the dimension of "Technical Support and Course Follow-up" between students who graduated from Vocational High School and those who graduated from Anatolian High School. The average of the answers on the scales of "Technical Support and Course Follow-up", "Lesson Satisfaction", "Self-Efficacy", "Perspective on Distance Education", and "Positive Aspects of Distance Education" of students who do not want to pursue a profession after completing their undergraduate education is lower than the average of the answers of students who are undecided and willing and the difference has been found to be significant. In the dimensions of "Self-efficacy" and "Positive Aspects of Distance Education", the average of the answers of the students who chose the online/distance education administration has been higher than the average of the answers of the students who chose the face-to-face education method in the classroom and the mixed method (distance education and face-to-face education). In overall, it has been determined that there is a difference between the averages of the answers given by the students in the scales of "Technical Support and Course Follow-up", "Lesson Satisfaction", "Self-Efficacy", "Perspective on Distance Education", and "Positive Aspects of Distance Education". The average of the answers of the students with very high satisfaction in distance education in the dimensions of "Technical Support and Course Follow-up", "Lesson Satisfaction", "Self-efficacy", "Perspective on Distance Education", "Positive Aspects of Distance Education" is very low, low, medium or high. It can be stated that the findings of this study are partially compatible with the findings of studies in the literature (Afşar and Büyükdöğän, 2020; Seçemeli and Kurnaz, 2020; Ezin, 2021; Şeker, 2021; Yelgen, 2021, Aslan Çetin et al., 2022).